

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २००९/रामाआ/अपील/सीआर/३६/२०१०
निर्णय दिनांक १०-०२-२०११

- १ श्री अरुण भगवान चौधरी, : अपिलार्थी : उपस्थित
मातोश्री बंगला, जय बजरंग कॉलनी जवळ,
सब स्टेशनरोड, मालेगांव कॅम्प, ता.मालेगांव, जि.नाशिक.

विरुध्द

- १ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
मुख्याध्यापक, सर्वोदय प्राथमिक शाळा,
नववसाहत सोयगाव, ता.मालेगांव, जि.नाशिक.
- २ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक), जिल्हा परिषद, नाशिक.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थींनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक ०३/०३/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक ०५/११/२००९ नुसार जन माहिती अधिकारी तथा मुख्याध्यापक, सर्वोदय प्राथमिक शाळा, नववसाहत, सोयगाव, ता.मालेगांव, जि.नाशिक यांचेकडून, सन १९८७ पासून ते अर्ज करेपर्यंतच्या कालावधीतील शाळेतील सर्व कर्मचाऱ्यांच्या वैयक्तिक मान्यता पत्राच्या प्रती, शाळेला प्रथम मान्यता मिळाल्याच्या पत्राची प्रत, कर्मचारी संच मान्यतेच्या प्रमाणात प्रती, शाळेच्या लेखापरिक्षण अहवालाच्या प्रती वगैरे ३१ मुद्द्यांवर माहिती मागितली आहे. यापैकी काही मुद्दे हे संस्थेशी संबंधित आहेत व काही मुद्दे प्राथमिक शाळेशी संबंधित आहे. अपिलार्थींनी त्यांचा अर्ज दि. ०८/११/२००९ नुसार शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले. यामध्ये त्यांनी असे लिहिले आहे की, माहिती अधिकाराचा अर्ज मुख्याध्यापक यांनी न स्विकारल्यामुळे अपील करण्यात येत आहे.

आयोगास उपलब्ध करुन देण्यात आलेल्या कागदपत्रांवरुन असे दिसून येते की, प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक), जिल्हा परिषद, नाशिक यांनी या प्रकरणी दि. २९/१२/२००९ रोजी सुनावणी घेतली व असे आदेश पारित केले की, अपिलार्थींनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ मधील तरतुदीनुसार माहिती मिळणेकरीता जी विहित मुदत दिलेली आहे ती मुदत संपण्याच्या आत अपील अर्ज दिला आहे. सबब अपिलार्थींच्या अर्जाचा विचार करता येत नाही. जन माहिती अधिकारी यांना अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर ३० दिवसाच्या आत माहिती न दिल्यास अपिलार्थींनी फेर अपील अर्ज करावा. अपिलार्थींनी पुन्हा त्यांचा अर्ज दि. ३०/१२/२००९ नुसार शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले. या अर्जावर शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) यांनी दि. १९/०१/२०१० रोजी सुनावणी घेऊन पत्र दि. २२/०१/२०१० नुसार असे आदेश पारित केले की, अपिलार्थींना त्यांचा मूळ माहिती मागणी अर्ज दि. ०४/११/२००९ मध्ये नमूद सर्व उपलब्ध माहिती, मुख्याध्यापक सर्वोदय प्राथमिक शाळा, नववसाहत सोयगाव ता.मालेगांव, जि.नाशिक यांनी ८ दिवसाचे आत विनामूल्य पुरवावी. या आदेशाच्या निर्णयात असे नमूद केले आहे की, माहिती अधिकारी यांनी एकप्रकारे माहिती अर्ज न स्विकारुन माहिती नाकारली असे दिसते. तथापि शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) यांच्या दि. २९/१२/२००९ रोजीच्या सुनावणीवरील पहिल्या आदेशातील वाक्यरचना गोंधळ निर्माण करणारी आहे. शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) यांना असे सूचित करण्यात येते की, त्यांनी भविष्यात अपील निर्णयाचा मसूदा योग्यप्रकारे लिहावा.

आज सुनावणीच्या वेळी अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, प्रथम अपिलीय अधिकारी यांनी विनामूल्य माहिती पुरविण्याचा आदेश देऊनही त्यांना माहिती अद्याप प्राप्त झालेली नाही. त्यांनी त्यांचा मूळ अर्ज दि. ०५/११/२००९ मुख्याध्यापक यांना दिला असता मुख्याध्यापक यांनी स्विकारला नाही. तसेच पुन्हा त्यांना स्पिड पोस्टाने पाठविले असता ते पाकिट त्यांनी स्विकारले नाही. त्यांना अद्यापही माहितीची आवश्यकता आहे. जन माहिती अधिकारी तथा मुख्याध्यापक, सर्वोदय प्राथमिक शाळा, नववसाहत, सोयगाव, ता.मालेगांव, जि.नाशिक यांचे वतीने वकीलांनी व त्यांनी असा युक्तीवाद केला की, त्यांना शिक्षणाधिकारी यांचेकडून अपिलार्थींचा दि. ०५/११/२००९ चा अर्ज दि. ०३/१२/२००९ रोजी प्राप्त झाला असून त्यांनी अपिलार्थींना दि. ३०/१२/२००९ चे पत्रान्वये शुल्काची रक्कम रु. ४३७४/- चा भरणा करण्यास कळविले आहे. तथापि हे पाकिट अपिलार्थींनी स्विकारले नाही व ते त्यांचेकडे परत आल्याचे त्यांनी सुनावणीच्या वेळेस दाखविले.

त्यांचा असा युक्तीवाद आहे की, त्यांनी अर्ज प्राप्त झाल्यापासून ३० दिवसांच्या आत त्यांना शुल्क भरण्यासाठी कळविले आहे. व प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) यांचा विनामूल्य माहिती पुरविण्याचा निर्णय त्यांना मान्य नाही. मुख्याध्यापक यांनी, अपिलार्थींनी पाठविलेला मुळ अर्ज का स्विकारला नाही याबाबतचे उचित स्पष्टीकरण ते अथवा त्यांचे वकिल देऊ शकले नाहीत. मुद्दा क्र. १, २, ३, १०, १४, १८ हे मुद्दे संस्थेशी संबंधित आहेत असे त्यांनी सांगितले. मुख्याध्यापक यांनी आज त्यांचेशी संबंधित मुद्द्यांवरील माहिती तयार असून ती अपिलार्थींना १५ दिवसांचे आत पुरविण्याची तयारी दर्शविली. प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) यांनी असा युक्तीवाद केला की, अपिलार्थींचा प्रथम अपील अर्ज त्यांना विहित मुदतीच्या आत प्राप्त झाल्याने योग्य वेळी फेर अर्ज करण्यास सांगण्यात आले. तसेच अपिलार्थींचे माहिती मागविण्याचे पत्र मुख्याध्यापक सर्वोदय प्राथमिक शाळा, नववसाहत सोयगाव, ता.मालेगांव, जि.नाशिक यांना त्यांचे पत्र दि.२४/११/२००९ नुसार अपिलार्थींना माहिती देण्यास्तव पाठविले आहे. अपिलार्थींचा मूळ अर्ज न स्विकारून मुख्याध्यापक यांनी माहिती देण्याचे नाकारले आहे असे दिसून येते. त्यामुळे त्यांनी घेतलेला विनामूल्य माहिती पुरविण्याचा निर्णय योग्य आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, अपीलार्थी तसेच जन माहिती अधिकारी व प्रथम अपिलीय अधिकारी यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, अपिलार्थींचा दि. ०५/११/२००९ चा मूळ अर्ज मुख्याध्यापक यांनी न स्विकारण्यामागे काहीही संयुक्तीक कारणे नाहीत. अर्ज न स्वीकारून एक प्रकारे माहिती नाकारल्यासारखेच आहे त्यामुळे विनामूल्य माहिती देण्यास सांगितल्याचा प्रथम अपिलीय अधिकारी यांचा निर्णय योग्य असल्याचे दिसून येते. ही शाळा अनुदानित असल्याने शाळेशी संबंधित माहिती जन माहिती अधिकारी या नात्याने मुख्याध्यापक यांनी पुरविणे आवश्यक आहे. तसेच शिक्षण खात्याचे परिपत्रकानुसार सर्व अनुदानित, खाजगी प्राथमिक शाळेंच्या बाबतीत शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) हे प्रथम अपिलीय अधिकारी आहेत. संस्थेच्या संदर्भातील मुद्द्यांवरील माहितीसाठी अपिलार्थींनी संस्थेच्या चेअरमनकडे स्वतंत्र अर्ज करणे गरजेचे आहे. संस्थेच्या संबंधातील माहिती मुख्याध्यापक पुरवू शकत नाहीत हा मुख्याध्यापकांचा युक्तीवाद योग्य वाटतो.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर जन माहिती अधिकारी तथा मुख्याध्यापक, सर्वोदय प्राथमिक शाळा नववसाहत सोयगाव, ता.मालेगांव, जि.नाशिक यांना असे आदेशित करण्यात येते

की, संस्थेची संबंधित वर नमूद केलेली माहिती वगळून उर्वरित मुद्यांवरील माहिती अपिलार्थीना हे आदेश प्राप्त होताच विनामूल्य १५ दिवसात रजिस्टर पोस्टाने पुरवावी. अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील अंशतः मान्य करण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

- १) अपील क्र. ३६/२०१० अंशतः मान्य करण्यात येत आहे.
- २) जन माहिती अधिकारी तथा मुख्याध्यापक, सर्वोदय प्राथमिक शाळा, नववसाहत, सोयगाव, ता.मालेगांव, जि.नाशिक यांनी अपिलार्थीना मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली शाळेच्या संदर्भातील मुद्द्यांवरील माहिती त्यांना हे आदेश प्राप्त होताच विनामूल्य १५ दिवसाचे आत रजिस्टर पोस्टाने पुरवावी.

नाशिक

दिनांक

१०-०२-२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री अरुण भगवान चौधरी, मातोश्री बंगला, जय बजरंग कॉलनी जवळ, सब स्टेशनरोड, मालेगांव कॅम्प, ता.मालेगांव, जि.नाशिक.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा मुख्याध्यापक, सर्वोदय प्राथमिक शाळा, नववसाहत सोयगाव, ता.मालेगांव, जि.नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक), जिल्हा परिषद, नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/१६१/२०१०

दिनांक १०-०२-२०११

१ श्री. दिलीपराव नायकू थोरात : अपिलार्थी : उपस्थित
मु. पो. कोळपेवाडी, ता. कोपरगाव, जि. अहमदनगर

विरुध्द

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
ग्रामविकास अधिकारी, ग्रामपंचायत कोळपेवाडी,
ता. कोपरगांव, जि. अहमदनगर.

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती,
ता.कोपरगांव, जि. अहमदनगर.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थींनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक ०९/०२/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दि. २३/११/२००९ नुसार गट विकास अधिकारी द्वारा ग्राम विकास अधिकारी, ग्रामपंचायत कोळपेवाडी, ता. कोपरगांव, जि. अहमदनगर यांचेकडून सार्वजनिक शौचालयाबाबत पुढीलप्रमाणे माहिती मागितली आहे. गट क्र. २७९ मध्ये सन २००८-०९ या आर्थिक वर्षात सार्वजनिक शौचालये कोणत्या ठिकाणी बांधण्यात आली. सदरची जागा पंचायत समितीचे मालकीची आहे किंवा काय ? शौचालयाची एकुण संख्या, किती निधी प्राप्त झाला, सदरची शौचालये कोणत्या अधिकृत ठेकेदारास बांधण्यास देण्यात आली याबाबतची माहिती सविस्तर दोन मुद्द्यांद्वारे मागितली आहे. जन माहिती अधिकारी तथा ग्राम विकास अधिकारी, कोळपेवाडी यांनी त्यांचे पत्र दिनांक ३०/१२/२००९ नुसार अपिलार्थींच्या अर्जास प्रथम प्रतिसाद देऊन असे कळविले की, रु.२२२/- चा भरणा करून माहिती घेऊन जावी.

दरम्यानच्या काळात अपिलार्थी यांनी माहिती प्राप्त न झाल्याने अपिलीय अधिकारी तथा गट विकास अधिकारी, कोपरगांव यांचेकडे त्याचा अर्ज दिनांक २३/१२/२००९ अन्वये प्रथम अपील

दाखल केले. अपिलीय अधिकारी तथा विस्तार अधिकारी (कृषि), पंचायत समिती, कोपरगांव यांनी या प्रकरणी दिनांक १४/०१/२०१० रोजी सुनावणी घेऊन त्यांचे पत्र दि.१८-०१-२०१० नुसार आदेश निर्गमित केले. या निर्णयात असे नमूद केले की, माहिती अधिकारी यांनी रक्कम रु.२२२/- चा भरणा करुन माहिती घेऊन जाणेबाबत दिनांक ३०/१२/२००९ चे पत्रान्वये रजिष्टर पोष्टाने कळविले आहे. तरी शुल्क वसूल करुन माहिती देण्यात यावी व अर्ज निकाली काढला.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपीलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, अपूर्ण माहिती दिली आहे. तसेच गट क्र. २७९ मधील जागेवर अगोदर शौचालये बांधण्यात आली व नंतर त्या जागेचे बक्षीस पत्र करुन घेण्यात आले व ही माहिती अपिलार्थींना उपलब्ध करुन दिलेली आहे. जन माहिती अधिकारी तथा ग्राम विकास अधिकारी, कोळपेवाडी यांनी असा युक्तीवाद केला की, अपिलार्थींचा दिनांक २३/११/२००९ चा मूळ अर्ज पंचायत समिती कोळपेवाडीकडून पत्र दिनांक ०२/१२/२००९ नुसार प्राप्त झाले व अपिलार्थींना रकमेचा भरणा करण्याबाबत विहित वेळेत पत्र दिनांक ३०/१२/२००९ नुसार कळविण्यात आले. सन २००८-०९ या आर्थिक वर्षात सार्वजनिक शौचालये बांधलेली नाहीत. त्यावर मुद्दा क्र.१ बाबत अपिलार्थींना माहिती पुरवितांना (पत्र दिनांक २१/०१/२०१०) नुसार सन २००८-०९ या आर्थिक वर्षात गट नं.२७९ मध्ये सार्वजनिक शौचालयाबाबतची माहिती ग्राम पंचायतीच्या मूळ अभिलेखात उपलब्ध नाही असे कळविले आहे. जन माहिती अधिकारी यांनी पुढे असेही सांगितले की, गट नं.२७९ मधील जागेवर शौचालये बांधण्याअगोदर संबंधित मालकाची तोंडी परवानगी घेण्यात आली होती व तदनंतर यथावकाश जागेचे बक्षीसपत्र करुन घेण्यात आले. तसेच जन माहिती अधिकारी यांनी कॅशबुक/जमा खर्चाचा तपशिल वगैरे माहिती अपिलार्थींना दिली आहे. त्याद्वारे अपीलार्थींना निधी वगैरे मुद्द्यांची त्यांनी मूळ अर्जाद्वारे मागितलेली माहिती पुरविली गेली आहे. ही सर्व माहिती विनामूल्य पुरविली आहे. कारण अशाच प्रकारच्या माहिती मागितल्याच्या दुस-या प्रकरणी अपील अर्जाच्या प्रथम सुनावणीच्या वेळेस अपिलीय अधिकारी यांनी या मुद्द्यांची माहिती विनामूल्य देण्याचा आदेश दिल्याने त्यांचे पत्र दिनांक २१-०१-२०१० नुसार माहिती पुरविली आहे व माहिती प्राप्त झाल्याबाबत या पत्रावर अपिलार्थी यांची दिनांकीत स्वाक्षरी आहे. जन माहिती अधिकारी यांनी पुढे असाही खुलासा केला की, हे शौचालयाचे काम ग्रामपंचायतीने केले असून त्यासाठी ठेकेदार नियुक्त केलेला नाही.

उपलब्ध करुन देण्यात आलेली कागदपत्रे तसेच अपीलार्थी व उत्तरवादी यांच्या युक्तीवादावरुन असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी यांनी अपिलार्थींना पूर्ण माहिती प्राप्त करुन दिली आहे. तथापि माहिती पुरवितांना ती ज्या फॉरवर्डिंग लेटरसोबत जोडली आहे त्यातील मजकूर सुस्पष्ट नसल्याने माहिती अपूर्ण असल्याचा अपिलार्थींचा गैरसमज झाला असावा. जन माहिती अधिकारी यांना अशा सूचना देण्यात आल्या की, येथून पुढे भविष्यात फॉरवर्डिंग लेटर मध्ये सोबत देण्यात आलेल्या माहितीचा स्पष्ट उल्लेख करण्यात यावा. गट क्र. २७९ मधील शौचालये अगोदर बांधली व नंतर बक्षीस पत्र केले याबाबत संबंधितांवर कार्यवाही करावी अशी जी अपिलार्थींची अपेक्षा आहे ती बाब जिल्हा परिषदेच्या अखत्यारितील आहे. अपिलार्थींना आवश्यकता वाटल्यास या संबंधात ते उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (ग्रामपंचायत) यांचे कडे स्वतंत्रपणे तक्रार अर्ज दाखल करू शकतील.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपीलार्थींनी मूळ अर्जा प्रमाणे मागणी केलेली माहिती पुरविण्यात आली असल्याने अपिलार्थींचे आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र.१६१/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

१८-०१-२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. दिलीपराव नायकू थोरात, मु. पो. कोळपेवाडी, ता. कोपरगाव, जि. अहमदनगर
- २ जन माहिती अधिकारी तथा ग्रामविकास अधिकारी, ग्रामपंचायत कोळपेवाडी, ता. कोपरगांव, जि. अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा गट विकास अधिकारी, पंचायम समिती, ता.कोपरगांव, जि. अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/१६६/२०१०
दिनांक १०-०२-२०११

१ श्री.रायभान शंकर अभंग, : अपिलार्थी : अनुपस्थित
युनिट नं.४, प्लॉट नं.५०, नंदनगर,
सुमतीनगर जवळ, मु.पो.लासलगांव,
ता.निफाड, जि.नाशिक-४२२३०६

विरुध्द

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : प्रतिनिधी
उप विभागीय पोलीस अधिकारी, उपस्थित
निफाड उपविभाग, निफाड, जि.नाशिक.
२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
अप्पर पोलीस अधिक्षक,नाशिक ग्रामिण,
नाशिक, जि.नाशिक.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक १९/०५/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक ५-२-२०१० नुसार जन माहिती अधिकारी तथा उप विभागीय पोलीस अधिकारी, निफाड उपविभाग, निफाड यांचेकडून पुढीलप्रमाणे माहिती मागितली आहे. दिनांक २८/८/२००९ रोजी घडलेल्या घटनेसंदर्भात त्यांचे उप विभागीय पोलीस अधिकारी कार्यालयाला दि.२९/८/२००९ ते अर्ज करेपर्यन्तच्या तारखेपर्यन्त केलेल्या पत्रव्यवहाराचा तपशिल त्यांनी पाठीमागे जोडलेल्या नमुना १ प्रमाणे, त्यांचे कार्यालयाचे आवक नंबर व दिनांकासह तपशिलवार माहिती मागितली आहे. सोबत जोडलेल्या नमुना १ मध्ये ६ रकान्यामध्ये माहिती मागितली आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या कागदपत्रांवरून असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा उप विभागीय पोलीस अधिकारी, निफाड उपविभाग, निफाड यांनी त्यांचे पत्र दिनांक २७/०२/२०१० नुसार अपिलार्थींचे अर्जास प्रथम प्रतीसाद देऊन असे कळविले की, माहितीचा अधिकार अधिनियम सन २००५ च्या नियम क्र.२ च्या (च)(त्र) अन्वये उपलब्ध असलेल्या माहितीच्या अभिलेख्याची प्रत देण्याची तरतूद आहे, संबंधित अर्ज त्यांचे कार्यालयात

दिनां ०९/०२/२०१० रोजी प्राप्त झाला असून त्यांचे अर्जाची नोंद आवक नोंदवहीत घेण्यात आली आहे व माहितीपोटी रू.१३५/- च्या भरणा करावा, शुल्क मिळताच मागितलेली माहिती पुरविण्यात येईल. शुल्काची रक्कम दि.८/३/२०१० रोजी प्राप्त होताच जन माहिती अधिकारी यांनी त्यांचे पत्र दिनांक ०९/०३/२०१० नुसार अपिलार्थींना उपलब्ध माहिती पुरविली. या उत्तराने समाधान न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि.१/४/२०१० नुसार प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा अप्पर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामिण यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले. प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा अप्पर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामिण यांनी या प्रकरणी दि.३०/४/२०१० रोजी सुनावणी घेऊन त्यांचे आदेश पारीत केले. अपिलार्थींनी प्रथम अपील अर्जात उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांच्या अनुषंगाने या निर्णयामध्ये सविस्तर विवेचन देण्यात आले असून त्यामध्ये असे नमूद केले आहे की, अपिलार्थींनी मागणी केल्याप्रमाणे विवरणपत्रात माहिती, कार्यालयात उपलब्ध नव्हती. अपिलार्थी यांना जी माहिती पाहिजे होती ती माहिती ज्या नोंदवहीत उपलब्ध होती त्या नोंदवहीच्या पानांच्या छायांकीत प्रती त्यांना पुरविण्यात आल्या होत्या. माहिती अधिकार अधिनियमाच्या तरतूदीनुसार अर्ज प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून १९ व्या दिवशी माहितीचे शुल्क भरणेबाबत सूचनापत्र दिले व माहिती शुल्क दिनांक ८/३/२०१० रोजी प्राप्त झाल्याने दिनांक ९/३/२०१० रोजी २१ व्या दिवशी माहिती पुरविलेली आहे. माहिती गहाळ/नष्ट केलेली नसून ती अपिलार्थी यांना पुरविण्यात आलेली आहे. माहिती मुदतीत देण्यात आलेली असल्याने अपिलीय अधिकारी यांनी, तसे आदेश देऊन अपील अमान्य केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी हजर नाहीत. अपिलार्थी यांनी त्यांचे पत्र दिनांक २४/०१/२०११ नुसार असे कळविले आहे की, ते आयोगाकडील सुनावणीस उपस्थित राहू इच्छित नाहीत. तथापि त्यांनी आयोगाकडे कलम १९(३) खाली केलेले अपील अर्जातील अपिलाचे कारण हाच त्यांचा युक्तीवाद गृहीत धरून सुनावणी घेण्यात आली. आज सुनावणीचे दिवशी प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा विद्यमान अप्पर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामिण यांनी असा युक्तीवाद केला की, जन माहिती अधिकारी तथा उपविभागीय पोलीस अधिकारी यांचेकडून अपिलार्थी यांना अधिनियमातील तरतूदीनुसार विहित वेळेत माहिती पुरविण्यात आली आहे. तसेच माहिती अधिकार अधिनियमातील तरतूदीनुसार अपिलार्थींनी मागितलेल्या प्रपत्रामध्ये माहिती देणे बंधनकारक नाही व उपलब्ध माहिती पुरविण्यात आली आहे. तसेच प्रथम अपिलाची सुनावणी घेऊन निर्णय पारीत करण्यात आले. तसेच अपिलार्थींनी मागणी केलेल्या माहितीची छोटी पृष्ठे ४० असल्याने रू.२/- प्रमाणे रू.८०/- व टपालखर्च रू.५५/- अशी केलेल्या शुल्काची आकारणी योग्य आहे, त्यामुळे

भरणा केलेले शुल्क परत करणे योग्य ठरत नाही. मागणी केलेली माहिती देण्यात आलेली असल्याने नष्ट (गहाळ) केलेली नाही. त्यांनी पुढे असाही युक्तीवाद केला की, अपिलीय अधिकारी तथा तत्कालिन अपर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामिण यांनी अपिलार्थींना सुनावणीसाठी दि.३०/४/२०१० रोजी बोलाविले होते. तथापि ते सुनावणीकामी उपस्थित झाले परंतु त्यांनी निवेदन फॉर्ममध्ये नोंदवून अपिलीय अधिकारी यांनी निर्णय देण्यात यावा असे सांगून ते निघून गेले. दि.३०/४/२०१० रोजी सुनावणी घेण्यात आली आहे असे प्रथम अपिलाच्या निर्णयावरून दिसून येते. त्यामुळे अपिलीय अधिकारी हे त्यांचे कार्यालयात हेतूपुरस्कर उपस्थित राहिले नाहीत हे अपिलार्थींचे कारण मान्य होण्यासारखे नाही.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कगदपत्रे तसेच उपरोक्त युक्तीवादावरून असे दिसून येते की, अपिलार्थी यांना माहिती अधिकार अधिनियमातील तरतूदीनुसार विहित वेळेत माहिती पुरविण्यात आल्याने, संबंधीत अधिकारी यांचेवर शास्ती लावणेची कलम २०(१) व (२) नुसार कार्यवाही करण्याची मागणी मान्य करता येत नाही. तसेच अपिलार्थी यांनी त्यांच्या अपिलाच्या कारणांमध्ये "माहितीचा अधिकार -२००५ या कायद्याचा पोरखेळ करून अवमान करणे म्हणून अपील" तसेच 'अवाजवी माहिती शुल्कात निरुपयोगी कचरा देण्याचा प्रयत्न'असे नमूद करून अशासकीय व असांविधानिक भाषा वापरली आहे, हा शब्दप्रयोग योग्य वाटत नाही.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थींनी आयोगाकडे दाखल केलेले विचाराधीन अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्रमांक १६६/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक
दिनांक

१०-०२-२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री.रायभान शंकर अभंग, युनिट नं.४, प्लॉट नं.५०, नंदनगर, सुमतीनगर जवळ, मु.पो.लासलगांव, ता.निफाड, जि.नाशिक-४२२३०६
- २ जन माहिती अधिकारी तथा उप विभागीय पोलीस अधिकारी, निफाड उप विभाग, ता.निफाड,

- जि.नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा अप्पर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामिण, मु.पो.आडगाव,
ता.जि.नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/१६८/२०१०
दिनांक १०-०२-२०११

१ श्री.रायभान शंकर अभंग, : अपिलार्थी : अनुपस्थित
युनिट नं.४, प्लॉट नं.५०, नंदनगर,
सुमतीनगर जवळ, मु.पो.लासलगांव,
ता.निफाड, जि.नाशिक-४२२३०६

विरुध्द

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : प्रतिनिधी
उप विभागीय पोलीस अधिकारी, उपस्थित
निफाड उप विभाग, निफाड, जि.नाशिक.

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
अप्पर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामिण,
नाशिक, जि.नाशिक.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक १९/०५/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक २९-१-२०१० नुसार जन माहिती अधिकारी तथा उप विभागीय पोलीस अधिकारी, निफाड उप विभाग, निफाड यांचेकडून “सौ.आश्विनी रविंद्र होळकर (अर्जदार) यांनी दि.१७/८/२००९ रोजी मा.पोलीस अधिक्षक (ग्रामिण) नाशिक यांना दिलेला “तक्रार अर्ज” त्यावर अर्जदार यांनी स्वतःचा “खोटा पत्ता” दिलेला असेल, तसे सिध्द झाल्यास आपले कार्यक्षेत्रात कायद्याच्या चौकटीत करण्यात येणा-या ‘कायदेशीर कार्यवाही’ संदर्भातील माहिती (आपले दि.३/९/२००९ चे पत्र क्र.नि.वि.नि/वाचक/ अर्ज/व/१०६/२००९ अन्वये)” माहिती मागितली आहे. जन माहिती अधिकारी तथा उप विभागीय पोलीस अधिकारी, निफाड उपविभाग, निफाड यांनी त्यांचे पत्र दि.६/२/२०१० नुसार अपिलार्थींचे अर्जास प्रथम प्रतीसाद देऊन असे कळविले की, ‘सदर माहितीच्या अधिकार अधिनियमा अंतर्गत आपल्या अर्जामध्ये कोणती कार्यवाही केली जाईल अशी माहिती विचारली आहे, ती माहिती या कार्यालयात उपलब्ध नाही, त्यामुळे देता येत नाही’. या

उत्तराने समाधान न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक ३०/३/२०१० नुसार प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा अप्पर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामिण यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले. प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा अप्पर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामिण यांनी या प्रकरणी दिनांक २३/४/२०१० रोजी सुनावणी घेऊन त्यांचे आदेश पारीत केले. या आदेशात त्यांनी असे नमूद केले आहे की, अपिलार्थी यांचा दि.२९/१/२०१० रोजीचा मूळ अर्ज दि.१/२/२०१० रोजी जन माहिती अधिकारी तथा उप विभागीय पोलीस अधिकारी, निफाड उपविभाग, निफाड यांना प्राप्त झालेला होता. मागणी केलेल्या माहिती संदर्भात उपलब्ध माहितीबाबत कलम ७ नुसार अर्ज प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून ६ व्या दिवशी दि.६/२/२०१० रोजी कळविण्यात आलेले आहे आणि अपिलार्थींचे अपील अमान्य करण्यात आले आहे. या आदेशाच्या विवेचनात असे नमूद केले आहे की, इतर महत्वाच्या बैठकीत ते असल्याने बैठक आटोपून दुपारी ४.०० वाजता कार्यालयात उपस्थित होवून सुनावणी विषयी कार्यवाही सुरू केली असता अपिलार्थी कोणासही काही एक न सांगता निघून गेले. अपिलार्थींनी संभाव्य घडणा-या घटनेबाबत प्रश्नार्थक स्वरूपाची माहिती विचारलेली आहे, त्यामुळे मागणी केलेली माहिती, माहिती अधिकार अधिनियमाच्या व्याख्येत बसत नाही, त्यामुळे ती पुरविण्याचे जन माहिती अधिकारी यांना बंधन नाही. तरीही जन माहिती अधिकारी तथा उप विभागीय पोलीस अधिकारी, निफाड उपविभाग, निफाड यांनी, माहिती या कार्यालयात उपलब्ध नाही त्यामुळे देता येत नाही, असे कळविले आहे.

आज सुनावणीचे दिवशी प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा अप्पर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामिण ह्या उपस्थित आहेत. त्यांनी असा युक्तीवाद केला की, अपिलार्थींना माहिती अधिकार अधिनियमात विहित केलेल्या मुदतीत माहिती दिलेली आहे, माहिती देण्यात टाळाटाळ केलेली नाही. प्रथम अपिलाची सुनावणी घेऊन निर्णयही निर्गमित करण्यात आला आहे व निर्गमित केलेला निर्णय योग्य आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे व प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा अप्पर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामिण यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, अपिलार्थी यांनी त्यांच्या मूळ अर्जाद्वारे “सौ.आश्विनी रविंद्र होळकर (अर्जदार) यांनी दि.१७/८/२००९ रोजी केलेल्या तक्रार अर्जावर खोटा पत्ता दिलेला असेल, तसे सिध्द झाल्यास करण्यात येणा-या कायदेशीर कारवाई” संदर्भातील माहिती विचारली आहे. त्यामुळे ही माहिती, माहिती अधिकार अधिनियम कलम २(च) मधील व्याख्येत बसत नाही व संभाव्य घडणा-या घटनेबाबतची माहिती विचारली आहे. त्यामुळे जन माहिती अधिकारी तथा उप विभागीय पोलीस अधिकारी, निफाड उपविभाग, निफाड यांचे कार्यालयात अशी माहिती उपलब्ध नसल्याने त्यांनी ती पुरविली नाही. तसेच अपिलार्थींना माहिती अधिकार अधिनियमातील तरतूदीनुसार विहित वेळेत माहिती देण्यात

आली असून माहिती देण्यास टाळाटाळ केलेली नाही. आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी उपस्थित नसल्याने त्यांचे म्हणणे समजून घेता आले नाही. तथापि आयोगाकडे दाखल केलेल्या कलम १९(३) खालील त्यांनी नमूद केलेल्या अपिलांच्या कारणाबाबत वरील विवेचनावरून लिहिण्यात आले आहे. तसेच अपील सुनावणीच्या निर्णयावरून असे दिसून येते की, प्रथम अपिलीय अधिकारी सुनावणीसाठी उपस्थित होते तथापि ते उशिरा आले होते. अपिलार्थींनी त्यांचे अपिल अर्जाची कारणे अशी नमूद केली आहेत की, 'माहितीचा अधिकार -२००५ या कायद्याचा पोरखेळ करून अवमान करणे म्हणून अपील'. तसेच माहिती वेळेत पुरविण्यात आलेली असल्याने संबंधीत अधिकारी यांचेवर कलम २०(१) व (२) अन्वये कारवाईची विनंती मान्य करता येत नाही.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थींनी आयोगाकडे दाखल केलेले विचाराधीन अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्रमांक १६८/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

१०-०२-२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री.रायभान शंकर अभंग, युनिट नं.४, प्लॉट नं.५०, नंदनगर, सुमतीनगर जवळ, मु.पो.लासलगांव, ता.निफाड, जि.नाशिक-४२२३०६
- २ जन माहिती अधिकारी तथा उप विभागीय पोलीस अधिकारी, निफाड उप विभाग, ता.निफाड, जि.नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा अप्पर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामिण, मु.पो.आडगाव, ता.जि.नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २००९/रामाआ/अपील/सीआर/१७०/२०१०
निर्णय दिनांक १०-०२-२०११

१ श्री अभंग रायभान शंकर : अपिलार्थी : अनुपस्थित
युनिट नं.४, प्लॉट नं.५०, नंदननगर, सुमती नगरजवळ,
मु.पो.लासलगांव, ता.निफाड, जि.नाशिक.

विरुध्द

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : प्रतिनिधी
उपविभागीय पोलीस अधिकारी, उपस्थित
निफाड, जि. नाशिक.

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
अपर पोलीस अधिक्षक, पोलीस अधिक्षक कार्यालय,
नाशिक ग्रामिण, नाशिक.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीने राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक १९/०५/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा मूळ अर्ज दिनांक २९/०१/२०१० नुसार सहाय्यक जन माहिती अधिकारी तथा सहाय्यक पोलीस निरीक्षक, लासलगांव पोलीस स्टेशन, ता.निफाड यांच्याकडून "सौ.अश्विनी रविंद्र होळकर (अर्जदार) यांनी आपणास दिनांक २७/०८/२००९ रोजी तसेच मा.पोलीस अधिक्षक (ग्रामीण) नाशिक यांना दिलेला 'तक्रार अर्ज' त्यावर अर्जदार यांनी स्वतःचा 'खोटा पत्ता' दिलेला असेल, तसे सिध्द झाल्यास, आपले कार्यक्षेत्रात 'कायद्याच्या चौकटीत' करण्यात येणा-या 'कायदेशीर कार्यवाही' संदर्भातील माहिती (मा.उप-विभागीय पोलीस अधिकारी, निफाड उप विभाग यांचे दिनांक ०३/०९/२००९ चे पत्र क्र.निविनि/वाचक/अर्ज/व/१०६/२००९ अन्वये)" मागितली आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या कागदपत्रांवरून असे दिसून येते की, या प्रकरणी जन माहिती अधिकारी हे उपविभागीय पोलीस अधिकारी, निफाड असल्याने त्यांनी त्यांचे पत्र दिनांक ११/०३/२०१० नुसार अपिलार्थींना असे कळविले की, त्यांचा माहिती मिळण्याबाबतचा अर्ज

लासलगांव पोलीस स्टेशनला दिनांक ३०/०१/२०१० रोजी प्राप्त झाला आहे व लासलगांव पोलीस स्टेशनकडून प्राप्त माहिती अपिलार्थींना पुरविण्यात येत आहे. सहाय्यक जन माहिती अधिकारी तथा पोलीस निरीक्षक, लासलगांव पोलीस स्टेशन यांनी अधिनियमाच्या कलम ६(३) (दोन) नुसार पाच दिवसात माहिती मिळण्याबाबतचा अर्ज जन माहिती अधिकारी यांच्याकडे पाठविला पाहिजे. सहाय्यक माहिती अधिकारी यांनी दिनांक १०/०३/२०१० रोजी विलंबाने जन माहिती अधिकारी यांना मूळ अर्ज व माहिती पाठविली आहे. विलंबाने माहिती दिल्याने विनाशुल्क माहिती पुरविली आहे. सौ.अश्विनी रविंद्र होळकर हीचा पत्ता तात्पूरता असल्याने त्याबाबत कोणतीही कार्यवाही करण्यात आलेली नाही असे अपिलार्थींस कळविले आहे. जन माहिती अधिकारी यांच्या या उत्तराने समाधान न झाल्याने त्यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक ३०/०३/२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी तथा अपर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामीण यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले. या प्रकरणी अपिलीय अधिकारी तथा तत्कालिन अपर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामीण यांनी दिनांक १९/०४/२०१० रोजी सुनावणी घेऊन असा आदेश पारीत केला की, अपिलार्थींचा दिनांक २९/०१/२०१० रोजीचा मूळ अर्ज सहाय्यक जन माहिती अधिकारी तथा पोलीस निरीक्षक, लासलगांव पोलीस स्टेशन यांना दिनांक ३०/०१/२०१० रोजी प्राप्त झालेला होता. मागणी केलेल्या माहिती संबंधाने उपलब्ध माहिती कलम ७(६) नुसार विनाशुल्क देण्यात आली.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी हजर नाहीत. अपिलार्थी यांनी त्यांचे पत्र दिनांक २४/०१/२०११ नुसार असे कळविले आहे की, ते आयोगाकडील सुनावणीस उपस्थित राहू इच्छित नाहीत. तथापि त्यांनी आयोगाकडे कलम १९(३) खाली केलेले अपील अर्जात नमूद केलेली अपिलाची कारणे हाच त्यांचा युक्तीवाद गृहीत धरून सुनावणी घेण्यात आली. आज सुनावणीच्या दिवशी प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा विद्यमान अप्पर पोलीस अधिक्षक (मुख्यालय), नाशिक ग्रामीण यांनी असा युक्तीवाद केला की, जन माहिती अधिकारी यांनी विलंब झाल्याने अपिलार्थींस माहिती विनामूल्य पुरविली आहे. तथापि या एकाच विषयावरचे अपिलार्थींचे एकाच तारखेचे इतर दोन अर्ज पहाता व या दोन अर्जांना अनुसरून अपिलार्थींना माहिती विहित वेळेत पुरविली आहे. एकाच विषयावरचे अर्ज ३ ठिकाणी करून अपिलार्थींचा विनाकारण त्रास देण्याचा उद्देश दिसून येतो. तसेच हा अर्ज अपिलार्थींनी सहाय्यक जन माहिती अधिकारी यांच्याकडे केला आहे व दुसरा असाच / एकसारखा अर्ज जन माहिती अधिकारी यांच्याकडे केला आहे. अपिलार्थींना या प्रकरणाची

माहिती इतर अर्जाद्वारे मुदतीत मिळाली असल्याने अधिनियमाच्या कलम २० नुसार कारवाई करण्यात येवू नये अशी त्यांनी विनंती केली. अपर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामीण यांनी पुढे असाही युक्तीवाद केला की, दिलेली माहिती योग्य आहे. अपिलार्थींचे म्हणणे की, माहिती खोटी/दिशाभूल करणारी/ निराधार /चुकीची आहे हे कशाच्या आधारे नमूद केले आहे हे स्पष्ट होत नाही. तसेच अपिलार्थींना योग्य माहिती देण्यात टाळाटाळ करण्यात आलेली नाही. अपिलार्थींनी द्वितीय अपील अर्जात नमूद केलेला मुद्दा क्र.४ हा मूळ अर्जाशी विसंगत आहे. प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा विद्यमान अपर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामीण यांनी पुढे असा युक्तीवाद केला की, याच विषयावरील अपील क्र.५६/२०१० ची सुनावणी राज्य माहिती आयोग, नाशिक यांच्याकडे दिनांक ३०/११/२०१० रोजी झाली असून ते अपील फेटाळण्यात आले आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा विद्यमान अपर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामीण यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, अपिलार्थी यांनी त्यांच्या मूळ अर्जाद्वारे संभाव्य घडणा-या घटनेबाबतची माहिती विचारली आहे. माहितीचा अधिकार अधिनियमातील कलम २ (च) च्या व्याख्येत ही माहिती बसत नाही व या व्याख्येनुसार उपलब्ध कागदपत्रांच्या प्रती पुरविणे अपेक्षित आहे. तथापि जन माहिती अधिकारी यांनी त्यांच्याकडे उपलब्ध असलेली माहिती अपिलार्थींना पुरविलेली आहे. त्यामुळे माहिती देण्यात टाळाटाळ केली आहे असे म्हणता येणार नाही. मुद्दा क्र.४ चे अपिलाचे कारण मूळ अर्जातील मागितलेल्या माहितीशी विसंगत आहे.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थींचे आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र. १७०/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक
दिनांक १०-०२-२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री अभंग रायभान शंकर, युनिट नं.४, प्लॉट नं.५०, नंदननगर, सुमती नगरजवळ,
मु.पो.लासलगांव, ता.निफाड, जि.नाशिक.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा उपविभागीय पोलीस अधिकारी, निफाड, ता.निफाड, जि.
नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा अपर पोलीस अधिक्षक, पोलीस अधिक्षक कार्यालय,
नाशिक ग्रामिण, नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/२१२/२०१०
निर्णय दिनांक १०-०२-२०११

- १ जन माहिती अधिकारी तथा मुख्याध्यापक, : अपिलार्थी : उपस्थित
कै.त्र्यं. दो. शिरुडे प्राथमिक विद्यालय,
नववसाहत सोयगांव, ता.मालेगांव जि.नाशिक.

विरुध्द

- १ जन अपिलीय अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक), जिल्हा परिषद,
नाशिक.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थींनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २०/०२/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

जन माहिती अधिकारी तथा मुख्याध्यापक, कै.त्र्यं.दो.शिरुडे प्राथमिक विद्यामंदिर, सोयगांव, ता.मालेगांव, जि.नाशिक यांनी प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) यांचा निर्णय मान्य नसल्याने त्यांचा अर्ज आयोगाकडे दाखल केला आहे. यामध्ये त्यांनी अपिलाची कारणे पुढील प्रमाणे नमूद केली आहेत. मुख्याध्यापक या माहिती अधिका-यांच्या वरील अधिकारी हे सेक्रेटरी / चेअरमन संस्था असतांना, शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) जिल्हा परिषद नाशिक यांनी अपिल चालवून दि.२२/०१/२०१० रोजी निकाल दिला आहे. त्यांना हे अपिल चालविण्याचा अधिकार नाही. अपिलार्थींना शुल्काची रक्कम रु. ४३७४/- कळवूनही ते मोफत कागदपत्रांची अपेक्षा ठेवतात व शिक्षणाधिकारी यांनीही विनामूल्य माहिती देण्यास सांगितले आहे.

आज सुनावणीच्या दिवशी मुख्याध्यापक यांचे वतीने त्यांचे वकिलांनी असा युक्तीवाद केला की, अपिलार्थींचा दि.०५/११/२००९ चा माहिती मागणारा मूळ अर्ज शिक्षणाधिकारी (प्रा.) यांचेकडून दि.०३/१२/२००९ रोजी प्राप्त झाल्यानंतर मुख्याध्यापक यांनी अपिलार्थींना रुपये ४३७४/- चा भरणे करणेसाठी त्यांचे पत्र दि. ३०/१२/२००९ नुसार कळविले. तथापि अपिलार्थींनी हे पत्र स्विकारले नाही. व रजिस्टर पोस्टाचे पाकिट परत आल्याचे त्यांनी सुनावणीच्या वेळेस दाखवले. अपिलार्थींनी

शुल्क भरलेले नसल्याने त्यांना माहिती देण्यात आली नाही. तसेच शिक्षणाधिकारी (प्रा.)यांचेकडून अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर ३० दिवसाच्या आत अपिलार्थींना फी भरणा करणेबाबत कळविले असल्यामुळे शिक्षणाधिकारी (प्रा.) यांचा विनामूल्य माहिती देण्याचा निर्णय मान्य नाही. शिक्षणाधिकारी (प्रा.) यांनी अपिलार्थींच्या दि.०८/११/२००९ रोजीच्या अर्जास उत्तर देतांना जे कळविले आहे त्यानुसार अर्ज प्राप्त झाल्यापासून ३० दिवसाचा कालावधी मोजणे गरजेचे आहे. तसेच शिक्षणाधिकारी (प्रा.) यांनी अपिलीय अधिकारी म्हणून जे कामकाज चालविले आहे त्याबद्दल आता आमची काहीही हरकत नाही. फक्त त्यांचा विनामूल्य माहिती देणेचे निर्णया विरुद्धचे हे अपील आहे. शिक्षणाधिकारी (प्रा.) यांनी असा युक्तीवाद केला की, मुख्याध्यापक यांनी अपिलार्थींचा दि. ०५/११/२००९ चा मूळ अर्ज स्विकारला नाही व अशाप्रकारे त्यांनी अर्ज नाकारून अधिनियमाच्या तरतुदीचे उल्लंघन केले आहे. तसेच अपिलार्थींनी पुन्हा स्पीड पोस्टाने अर्ज पाठवूनही तो मुख्याध्यापक यांनी स्विकारला नाही. त्यामुळे अपिलार्थींनी शिक्षणाधिकारी (प्रा.) यांचेकडे केलेला दि.०८/११/२००९ चा अर्ज विचारात घेता दि.१५/०२/२०१० रोजी सुनावणी घेईपर्यंतच्या कालावधीत मुख्याध्यापक यांनी अपिलार्थींना माहिती पुरविली नसल्याने ३० दिवसापेक्षा जास्त कालावधी लोटून गेला आहे. त्यामुळे त्यांचा विनामूल्य माहिती देण्याचा निर्णय मान्य करावा.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे तसेच मुख्याध्यापक व शिक्षणाधिकारी (प्रा.) यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, अपिलार्थींच्या दि.०८/११/२००९ रोजीच्या अपिल अर्जाला अनुसरून, शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) यांनी दिलेल्या पहिल्या आदेशातील वाक्य रचना गोंधळ निर्माण करणारी / चुकीची आहे. शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) यांना असे सूचित करण्यात येते की, त्यांनी भविष्यात अपील निर्णयाचा मसुदा काळजीपूर्वक तयार करावा. तथापि मुख्याध्यापक यांनी अपिलार्थींचा दि. ०५/११/२००९ चा मूळ अर्ज स्विकारून माहिती पुरविण्याची पुढील कार्यवाही करणे आवश्यक होते. आज सुनावणीच्या वेळी माहितीचा मूळ अर्ज का स्विकारला नाही या बाबतची संयुक्तीक कारणे मुख्याध्यापक किंवा त्यांचे वकील देऊ शकले नाहीत. तसेच अपिलार्थींच्या मूळ अर्जातील मुद्द्यांची शाळेसंबंधातील माहिती (संस्थेची माहिती वगळून) देण्यासही त्यांनी सुनावणीच्या दिवशी तयारी दर्शविली. त्यामुळे उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर मुख्याध्यापक यांनी आयोगाकडे दाखल केलेले अपील अमान्य करण्यात येऊन शिक्षणाधिकारी

(प्रा.) यांचा विनामूल्य माहिती देण्याचा निर्णय मान्य करून, मुख्याध्यापक यांना विनामूल्य माहिती पुरविण्यासाठी आदेशित करण्यात येत आहे.

मुख्याध्यापक कै.त्र्य.दो.शिरुडे प्राथमिक विद्यामंदिर, सोयगांव,ता.मालेगांव, जि.नाशिक यांनी आयोगाकडे केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र. २१२/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक १०-०२-२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ जन माहिती अधिकारी तथा मुख्याध्यापक, कै.त्र्य.दो.शिरुडे प्राथमिक विद्यालय, नववसाहत सोयगांव, ता.मालेगांव, जि.नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- २ जन अपिलीय अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक), जिल्हा परिषद, नाशिक. यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ निर्णय नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/१७३
दिनांक १०-०२-२०११

- १ श्री.अभंग रायभान शंकर, अपिलार्थी: अनुपस्थित
युनिट नं.४, प्लॉट नं.५०, नंदनगर,
सुमतीनगर जवळ, मु.पो. लासलगाव,
ता.निफाड, जि.नाशिक-४२२ ३०६.

विरुध्द

- १ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : प्रतिनिधी
उपविभागीय पोलीस अधिकारी, उपस्थित
निफाड विभाग, निफाड, ता.निफाड, जि. नाशिक.
- २ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
अपर पोलीस अधिक्षक (मुख्यालय),
पोलीस अधिक्षक कार्यालय, ग्रामिण विभाग,
नाशिक.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक १९/०५/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दि.०५/०२/२०१० नुसार सहाय्यक जन माहिती अधिकारी तथा सहाय्यक पोलीस निरीक्षक, लासलगांव, ता.निफाड यांचेकडून पुढीलप्रमाणे माहिती मागितली आहे. दि.२८/०८/२००९ रोजी घडलेल्या "घटने" संदर्भात त्यांचे लासलगांव पोलीस स्टेशनला दि.२९/०८/२००९ ते अर्ज करेपर्यंतच्या तारखेपर्यंत केलेल्या पत्रव्यवहाराचा तपशील त्यांनी पाठीमागे जोडलेल्या नमूना १ प्रमाणे, त्यांच्या पोलीस स्टेशनचे आवक क्र. व दिनांकासह तपशीलावर माहिती मागितलेली आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या कागदपत्रांवरून असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा उप विभागीय पोलीस अधिकारी, निफाड विभाग, निफाड यांनी त्यांचे पत्र दि.२६/०२/२०१० नुसार अपिलार्थी यांच्या अर्जास प्रथम प्रतिसाद देऊन असे कळविले की, त्यांचा माहिती मिळण्याबाबतचा अर्ज लासलगांव पोलीस स्टेशनला दिनांक दि.०६/०२/२०१० रोजी प्राप्त

झाला आहे. त्या अर्जात मागितलेल्या माहितीपोटी रु.४९/- इतक्या रकमेचा भरणा करताच मागितलेली माहिती पुरवण्यात येईल. अपिलार्थी यांनी रकमेचा भरणा केल्यानंतर जन माहिती अधिकारी तथा उप विभागीय पोलीस अधिकारी, निफाड विभाग, निफाड यांनी त्यांचे पत्र दि.०९/०३/२०१० नुसार अपिलार्थींना माहिती पुरवली. या उत्तराने समाधान न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि.०१/०४/२०१० नुसार प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा अपर पोलीस अधिक्षक (मुख्यालय), पोलीस अधिक्षक कार्यालय, ग्रामिण विभाग, नाशिक यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले. प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा अपर पोलीस अधिक्षक (मुख्यालय), पोलीस अधिक्षक कार्यालय, ग्रामिण विभाग, नाशिक यांनी या प्रकरणी दि. ३ मे, २०१० रोजी सुनावणी घेऊन असा आदेश पारीत केला की, अपिलार्थी यांचा दि.०५/०२/२०१० चा मूळ अर्ज दि.०८/०२/२०१० रोजी जन माहिती अधिकारी तथा उप विभागीय पोलीस अधिकारी, निफाड विभाग, निफाड यांना प्राप्त झाला होता, मागणी केलेल्या माहिती संबंधाने उपलब्ध माहिती कलम ७(३)(क) नुसार मुदतीत देण्यात आलेली आहे आणि अपील अमान्य केले. अपिलार्थींनी प्रथम अपील अर्जात उपस्थित केलेल्या सर्व मुद्द्यांबाबत आदेशात सविस्तर भाष्य केले आहे.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी हजर नाहीत. अपिलार्थी यांनी त्यांचे पत्र दिनांक २४/०१/२०११ नुसार असे कळविले आहे की, ते आयोगाकडील सुनावणीस उपस्थित राहू इच्छित नाहीत. तथापि त्यांनी आयोगाकडे कलम १९(३) खाली केलेले अपील अर्जातील अपिलाचे कारण हाच त्यांचा युक्तीवाद गृहीत धरून सुनावणी घेण्यात आली. आज सुनावणीच्या दिवशी प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा विद्यमान अपर पोलीस अधिक्षक (मुख्यालय), पोलीस अधिक्षक कार्यालय, ग्रामिण विभाग, नाशिक ह्या उपस्थित होत्या. त्यांनी असा युक्तीवाद केला की, अधिनियमाच्या कलम ७ (१) नुसार अपिलार्थी यांना विहित वेळेत माहिती पुरवलेली आहे. तसेच चुकीची, अपूर्ण किंवा दिशाभूल करणारी माहिती म्हणजे काय हे अपिलार्थींच्या अर्जावरून स्पष्ट होत नाही. अपिलार्थी यांना आवश्यक असलेली माहिती त्यांनी मागणी केलेल्या नमून्याप्रमाणे तयार केली जात नाही. त्यांना जी माहिती पाहिजे होती ती माहिती ज्या नोंदवहीत उपलब्ध आहे त्या नोंदवहीची छायांकित प्रत पुरवण्यात आली आहे. मागितलेली माहिती नष्ट (गहाळ) केलेली नाही, तर पुरवण्यात आली आहे. पुरवण्यात आलेल्या माहितीच्या पृष्ठांप्रमाणे केलेली शुल्काची आकारणी वाजवी व योग्य आहे. माहिती शुल्काची पावती संबंधिताकडून प्राप्त करून घेणे ही

अपिलार्थीची जबाबदारी आहे. मागणीप्रमाणे माहितीच्या प्रती पुरविण्यात आल्याने भरणा केलेल्या माहितीचे शुल्क परत करणे योग्य होणार नाही. शुल्काचा भरणा करताच दिनांक ०९/०३/२०१० रोजी माहिती पुरविली व माहिती विहित वेळेत पुरविण्यात आली असल्याने अधिनियमाच्या कलम २०(१) व (२) नुसार कार्यवाही करण्यात येवू नये अशी त्यांनी विनंती केली. .

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे तसेच प्रथम अपिलीय अधिकारी यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, अपिलार्थींनी आयोगाकडे दाखल केलेल्या कलम १९(३) खालील अर्जातील अपिलीय कारणे मान्य होण्यासारखी नाहीत. अधिनियमाच्या कलम ७(१) नुसार विहित केलेल्या मुदतीत अपिलार्थींना माहिती देण्यात आलेली आहे. हा अपिलीय अधिकारी यांचा युक्तीवाद मान्य करण्यात येत आहे. अपिलार्थींनी मागणी केल्याप्रमाणे त्यांनी बनवून दिलेल्या नमून्यात माहिती देणे अधिनियमानुसार बंधनकारक नाही. उपलब्ध माहिती पुरवण्यात आलेली आहे. वाजवी शुल्क आकारले असल्याने शुल्क परत करण्याची मागणी मान्य करण्यात येत नाही. तसेच कलम २०(१)(२) अन्वये कारवाई करण्याची विनंती मान्य करण्यात येत नाही.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थींनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्रमांक १७३/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

१०-०२-२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री.अभंग रायभान शंकर, युनिट नं.४, प्लॉट नं.५०, नंदनगर, सुमतीनगर जवळ, मु.पो. लासलगाव, ता.निफाड, जि.नाशिक-४२२ ३०६.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा उप विभागीय पोलीस अधिकारी, निफाड विभाग, निफाड यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा अपर पोलीस अधिक्षक (मुख्यालय), पोलीस अधिक्षक कार्यालय, ग्रामिण विभाग, नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/१६५

निर्णय दिनांक ०९-०२-२०११

- १ श्री अभंग रायभान शंकर : अपिलार्थी : अनुपस्थित
युनिट नं.४, प्लॉट नं.५०, नंदननगर, सुमतीनगरजवळ,
मु.पो.लासलगांव, ता.निफाड, जि.नाशिक.

विरुध्द

- १ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : अनुपस्थित
उपविभागीय पोलिस अधिकारी, निफाड विभाग,
उपविभागीय पोलिस अधिकारी कार्यालय.
- २ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
अपर पोलिस अधिक्षक, पोलिस अधिक्षक कार्यालय,
नाशिक ग्रामिण, नाशिक.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीने राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक १९/०५/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा मूळ अर्ज दिनांक २४/११/२००९ नुसार जन माहिती अधिकारी तथा उपविभागीय पोलिस अधिकारी, निफाड विभाग यांचेकडून पुढीलप्रमाणे माहिती मागितली आहे. त्यांनी जिल्हाधिकारी नाशिक यांना दि. २९/०८/२००९ रोजी दिलेले तक्रार अर्जाची प्रत तसेच मा.निखील गुप्ता, जिल्हा पोलिस अधिक्षक यांनी दि.०३/०८/२००९ रोजी दिलेल्या तक्रार अर्जाची प्रत त्यावर त्यांचे उपविभागीय पोलिस अधिकारी कार्यालय, निफाड यांचेकडून करण्यात आलेल्या कारवाई संदर्भातील माहिती मागितली आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देणेत आलेल्या कागदपत्रांवरून असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा उपविभागीय पोलिस अधिकारी, निफाड विभाग यांनी त्यांचे पत्र दि.३०/११/२००९

नुसार अपिलार्थीना असे कळविले आहे की, त्यांचा दि.२४/११/२००९ चा अर्ज दि.२७/११/२००९ ला त्यांचे कार्यालयात प्राप्त झाला. व दि.२९/०८/२००९ रोजी दिलेल्या तक्रार अर्जाबद्दल चौकशी सहाय्यक पोलिस निरीक्षक, लासलगांव पोलीस ठाणे हे करीत आहेत. चौकशी पूर्ण होताच त्यांना कळविण्यात येईल. या उत्तराने समाधान न झाल्याने अपिलार्थींनी त्यांचा अर्ज दि.१८/०१/२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी तथा अपर पोलिस अधिक्षक, नाशिक ग्रामिण यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले. सदरहू अपील अर्जाच्या अनुषंगाने अपिलीय अधिकारी तथा अपर पोलिस अधिक्षक, नाशिक ग्रामिण यांनी दि.०६/०३/२०१० ही सुनावणीची तारीख निश्चित केली. तथापि अपिलार्थींनी फॅक्सद्वारे उपस्थित राहू शकत नसल्याचे कळविल्याने (प्रथम अपिलाच्या निर्णयाच्या विवेचनात नमूद केलेप्रमाणे) या प्रकरणी पुन्हा दि.१७/०४/२०१० रोजी सुनावणी घेण्यात आली. अपिलीय अधिकारी तथा अपर पोलिस अधिक्षक नाशिक ग्रामिण यांनी जे आदेश पारीत केले त्या आदेशाच्या विवेचनामध्ये असे नमूद केले आहे की, अपिलार्थींचा दि.१८/०१/२०१० चा अपील अर्ज त्यांचे कार्यालयात दि.२१/०१/२०१० रोजी प्राप्त झाला आहे. तसेच अपिलार्थींचा मूळ अर्ज दि. २७/११/२००९ रोजी प्राप्त झाल्यानंतर दि.३०/११/२००९ रोजी म्हणजे चौथ्या दिवशी अर्जाची मागणी केलेल्या माहिती संबंधातील उपलब्ध माहिती देण्यात आली आहे. तसेच चौकशीची कार्यवाही पूर्ण झाल्यानंतर उपलब्ध झालेली माहिती दि.०५/०१/२०१० रोजी कळविली आहे. अपिलार्थींनी अपिलाच्या कारणामध्ये तक्रार अर्ज गहाळ केल्याची तक्रार केली आहे. तथापि सदरहू मुद्दा माहिती अधिकारात मागणी केलेल्या मूळ अर्जाशी विसंगत आहे. अपिलार्थींना जन माहिती अधिकारी यांनी मुदतीत माहिती दिली आहे या पार्श्वभूमीवर अपिलीय अधिकारी यांनी अपील अमान्य करण्यात येत असल्याचे आदेश निर्गमित केले आहेत.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी हजर नाहीत. अपिलार्थी यांनी त्यांचे पत्र दिनांक २४/०१/२०११ नुसार असे कळविले आहे की, ते आयोगाकडील सुनावणीस उपस्थित राहू इच्छित नाहीत. तथापि त्यांनी आयोगाकडे कलम १९(३) खाली केलेले अपील अर्जात नमूद केलेली अपिलाची कारणे हाच त्यांचा युक्तीवाद गृहीत धरून सुनावणी घेण्यात आली. आज सुनावणीच्या दिवशी अपर पोलिस अधिक्षक, नाशिक ग्रामिण हया उपस्थित आहेत. त्यांनी असा युक्तीवाद केला की, अपिलार्थींना माहितीचा अधिकार अधिनियमातील तरतुदीनुसार अपिलार्थींस विहित वेळेत माहिती उपलब्ध करून दिली आहे. तसेच चौकशी पूर्ण झाल्यानंतरही त्याबाबतचा अहवाल

अपिलार्थीना उपलब्ध करुन दिला आहे. तसेच अपिलाचा निर्णयही निर्गमित केला आहे. अपिलार्थीचा दिनांक ३१/०८/२००९ चा तक्रार अर्ज गहाळ करण्यात आलेला नाही. या विषयाबाबत अपिलार्थीचे एकूण तीन अर्ज आहेत. एक अर्ज सहाय्यक पोलीस निरीक्षक, लासलगाव यांना उद्देशून, दुसरा अर्ज उप विभागीय पोलीस अधिकारी, निफाड यांना उद्देशून व तिसरा अर्ज उप पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामीण यांना उद्देशून आहे व या तीनही अर्जाबाबत अपिलार्थीना सुनावणीसाठी हजर राहण्यासाठी स्वतंत्रपणे तीन नोटीसा दिनांक ०३/०३/२०१० रोजी पाठविण्यात आल्या होत्या.

प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा अपर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामीण यांनी पुढे असाही युक्तीवाद केला की, अपिलार्थींनी त्यांचा मूळ माहिती मागण्याचा अर्ज दिनांक २४/११/२००९ ला अनुसरुन त्यांचा अर्ज दिनांक २७/०३/२०१० नुसार राज्य माहिती आयोगाकडे द्वितीय अपील सादर केले होते. सदर द्वितीय अपिलावर विशेष अपील निर्गत कार्यक्रमा अंतर्गत नाशिक येथे १९/०५/२०१० रोजी मुख्य माहिती आयुक्त, राज्य माहिती आयोग, महाराष्ट्र राज्य (डॉ.सुरेश जोशी) यांनी सुनावणी घेऊन अपील निकाली काढण्याचा आदेश दिला आहे. या सुनावणीमध्ये दिनांक २४/११/२००९ च्या ३ मूळ अर्जांवरील सुनावणी घेण्यात आली होती. हे तीन मूळ अर्ज उपविभागीय पोलीस अधिकारी निफाड, पोलीस निरीक्षक लासलगांव पोलीस स्टेशन लासलगांव, कार्यालय अधिक्षक अपर पोलीस अधिक्षक कार्यालय नाशिक यांना उद्देशून होते. या तीनही द्वितीय अपीलात माहिती मागणीचा विषय एकच असल्याने तिनही अपीलावर एकत्रित सुनावणी घेण्यात आली. त्या वेळी अपिलार्थी व उत्तरवादी उपस्थित होते. या आदेशाच्या विवेचनात असे नमूद केले आहे की, अपिलार्थींनी अर्जात नमूद केलेल्या अर्जाची चौकशी पूर्ण झाल्यानंतर सविस्तर संपूर्ण माहिती विनामूल्य पुरविण्यात येईल असे आश्वासन दिले आहे तरी तशी कार्यवाही करावी. या निर्णयाला अनुसरुन चौकशी पूर्ण झाल्यानंतर उपविभागीय पोलीस अधिकारी, निफाड यांनी त्यांचे पत्र दिनांक १४/०८/२०१० नुसार अपिलार्थींना चौकशी अहवालाच्या प्रती पुरविल्या आहेत. या प्रकरणी असे दिसून येते की, अपिलार्थी यांनी त्यांचा मूळ अर्ज दिनांक २४/११/२००९ ला अनुसरुन पुन्हा त्यांचा अर्ज दिनांक १९ मे २०१० नुसार आयोगाकडे द्वितीय अपील सादर केले आहे. त्यामुळे वास्तविक पाहता एकदा आयोगाचा निर्णय झालेला असल्याने पुन्हा सुनावणीची आवश्यकता नव्हती. अपर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामीण यांनी पुढे अशीही माहिती दिली की,

अर्जदारविरुद्ध लासलगांव पोलीस स्टेशन, पंचवटी पोलीस स्टेशन, विडुलवाडी पोलीस स्टेशन येथे गुन्हे दाखल आहेत. अर्जदार यांची प्रवृत्ती गुन्हेगारी स्वरूपाची आहे. त्यामुळे पोलीसांवर दबाव टाकण्याच्या दृष्टीने त्यांचा प्रयत्न चालू असतो. तसेच अर्जदार हे संशयी व खोडसाळ वृत्तीचे आहेत.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, प्रथम अपिलीय अधिकारी यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, अपिलार्थींनी मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली माहिती त्यांना विहित वेळेत पुरविण्यात आलेली आहे. तसेच आयोगाकडे दाखल केलेल्या कलम १९(३) खालील अपिलाच्या कारणामध्ये त्यांनी (अ) संशयास्पद बाब असे म्हणून जे नमूद केले आहे त्याचा अर्थ स्पष्ट होत नाही. त्यांनी एकूण ३ पत्रांचा संदर्भ दिलेला आहे. एकाच विषयावरची एकूण ३ प्रकरणे आज आयोगाकडे विचाराधीन आहेत. त्या ३ प्रकरणांबाबतच्या हया ३ नोटीसा आहेत असे प्रथम अपिलीय अधिकारी यांचे युक्तीवादावरून दिसून येते. तसेच अपिलाच्या कारणामध्ये (ब) अर्ज गहाळ करण्यात आल्याबाबत व अपिलाची दखल घेण्यात आली नसलेबाबत नमूद केले आहे. तथापि प्रथम सुनावणी दरम्यान असा अर्ज गहाळ झालेबाबत काहीही निदर्शनास आले नाही. तसेच ही बाब मूळ अर्जातील मागितलेल्या माहितीशी विसंगत आहे. तसेच प्रथम अपिलाची सुनावणी झाली आहे व या निर्णयात अपिलार्थींनी फॅक्सद्वारे प्रथमतः ठेवलेल्या सुनावणीच्या तारखेस ते उपस्थित राहू शकत नसल्याबाबत कळविल्याचा उल्लेख आहे. अपिलार्थींना विहित वेळेत माहिती पुरविली गेली असल्याने कलम २० (१) व (२) नुसार शास्ती कारवाईचा प्रश्न उद्भवत नाही.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थींनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र. १६५/२०१०_निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

१०-०२-२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री.रायभान शंकर अभंग, युनिट नं.४, प्लॉट नं.५०, नंदनगर, सुमती नगर जवळ, मु.पो.लासलगांव, ता.निफाड, जि.नाशिक - ४२२३०६.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा उपविभागीय पोलिस अधिकारी, निफाड विभाग, उपविभागीय पोलिस अधिकारी कार्यालय, निफाड, जि.नाशिक. यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा अपर पोलिस अधिक्षक, पोलिस अधिक्षक कार्यालय, नाशिक ग्रामीण, नाशिक. यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील
अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/१६७
निर्णय दिनांक १०-०२-२०११

१ श्री अभंग रायभान शंकर : अपिलार्थी : अनुपस्थित
युनिट नं.४, प्लॉट नं.५०, नंदननगर, सुमती नगरजवळ,
मु.पो.लासलगांव, ता.निफाड, जि.नाशिक.

विरुध्द

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : प्रतिनिधी
उपविभागीय पोलिस अधिकारी, निफाड विभाग, उपस्थित
उपविभागीय पोलिस अधिकारी कार्यालय, निफाड.
२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
अपर पोलिस अधिक्षक, पोलिस अधिक्षक कार्यालय,
नाशिक ग्रामिण, नाशिक.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थींनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक १९/०५/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा मूळ अर्ज दिनांक २४/११/२००९ नुसार सहाय्यक जन माहिती अधिकारी तथा सहाय्यक पोलिस निरीक्षक, लासलगांव पोलीस स्टेशन, लासलगांव, ता.निफाड यांचेकडून पुढीलप्रमाणे माहिती मागितली आहे. त्यांच्या दिनांक ०१/०९/२००९ रोजीच्या अर्जासोबत जिल्हाधिकारी, नाशिक यांना लिहिलेला दि. २९/०८/२००९ चा अर्ज लासलगांव पोलीस स्टेशनशी संबंधित असल्याने तसेच मा.निखील गुप्ता, जिल्हा पोलिस अधिक्षक यांना दिलेल्या दि. ३१/०८/२००९ च्या तक्रार अर्जाची त्यांना दिलेली प्रत त्यावर लासलगांव पोलीस स्टेशन यांचेकडून करण्यात आलेल्या कार्यवाही संदर्भातील माहिती मागितली आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या कागदपत्रांवरून असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा उपविभागीय पोलिस अधिकारी, निफाड विभाग यांनी त्यांचे पत्र दि. २५/१२/२००९ नुसार अपिलार्थींना असे कळविले की, त्यांचा अर्ज दि. २४/११/२००९ (प्रत्यक्षात प्राप्त दिनांक

३०/११/२००९) ची माहिती लासलगांव पोलीस स्टेशन यांनी त्यांचे कार्यालयास सादर केली आहे. या माहिती पोटी रु.३१/- चा भरणा करावा. सदर शुल्क मिळताच मागितलेली माहिती पुरविण्यात येईल. अपिलार्थी यांनी दिनांक १३/०१/२०१० रोजी रकमेचा भरणा केल्यानंतर जन माहिती अधिकारी तथा उपविभागीय पोलीस अधिकारी, निफाड विभाग, निफाड यांनी त्यांचे पत्र दिनांक १३/०१/२०१० नुसार अपिलार्थींना माहिती पाठविली. या उत्तराने समाधान न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि. १८/०१/२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी तथा अपर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामिण यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले. अपिलीय अधिकारी तथा अपर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामिण यांनी या प्रकरणी सुनावणीसाठी दिनांक ०६/०३/२०१० रोजीची तारीख दिली. तथापि दिनांक ०६/०३/२०१० रोजी अपिलार्थी यांनी फॅक्सद्वारे उपस्थित राहू शकत नसल्याचे कळविले. तदनंतर पोलीस भरती प्रक्रीया संपल्यानंतर दि. १७/०४/२०१० रोजी सुनावणी घेऊन असे आदेश पारीत केले की, अपिलार्थींचा दि. २४/११/२००९ चा मूळ अर्ज दि. ३०/११/२००९ रोजी सहाय्यक माहिती अधिकारी तथा सहाय्यक पोलीस निरीक्षक, लासलगांव पोलीस स्टेशन यांना प्राप्त झाला. मागणी केलेल्या माहिती संबंधाने उपलब्ध माहिती कलम ७ नुसार अर्ज प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून २३ व्या दिवशी देण्यात आली आहे आणि अपील अमान्य करण्यात आले. अपिलार्थींनी प्रथम अपिलात जी अपिलाची कारणे नमूद केली होती त्याबाबतचे सविस्तर विवेचन या निर्णयात देण्यात आले आहे.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी हजर नाहीत. अपिलार्थी यांनी त्यांचे पत्र दिनांक २४/०१/२०११ नुसार असे कळविले आहे की, ते आयोगाकडील सुनावणीस उपस्थित राहू इच्छित नाहीत. तथापि त्यांनी आयोगाकडे कलम १९(३) खाली केलेले अपील अर्जात नमूद अपिलाची कारणे हाच त्यांचा युक्तीवाद गृहीत धरून सुनावणी घेण्यात आली. आज सुनावणीच्या दिवशी प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा अपर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामिण हया उपस्थित आहेत. त्यांनी असा युक्तीवाद केला की, अपिलार्थींना माहितीचा अधिकारी अधिनियमातील तरतुदीनुसार विहित वेळेत माहिती उपलब्ध करून दिली असल्याने अधिनियमाच्या कलम २०(१) व (२) नुसार कार्यवाही करण्याची गरज नाही. तसेच अपिलार्थींचा दिनांक ३१/०८/२००९ चा तक्रार अर्ज गहाळ करण्यात आलेला नाही. या विषयाबाबत अपिलार्थींचे एकुण ३ अर्ज आहेत. एक अर्ज सहाय्यक पोलीस निरीक्षक, लासलगाव पोलीस स्टेशनला उद्देशून, दुसरा अर्ज उप विभागीय पोलीस अधिकारी,

निफाड यांना उद्देशून व तिसरा अर्ज उप पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामीण यांना उद्देशून आहे व या तीनही अर्जाबाबत अपिलार्थींना सुनावणीसाठी हजर राहण्यासाठी स्वतंत्रपणे तीन नोटीसा दिनांक ०३/०३/२०१० रोजी पाठविण्यात आल्या होत्या.

प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा अपर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामीण यांनी पुढे असाही युक्तीवाद केला की, अपिलार्थींनी त्यांचा मूळ माहिती मागण्याचा अर्ज दिनांक २४/११/२००९ ला अनुसरून त्यांचा अर्ज दिनांक २७/०३/२०१० नुसार राज्य माहिती आयोगाकडे द्वितीय अपील सादर केले होते. सदर द्वितीय अपिलावर विशेष अपील निर्गत कार्यक्रमा अंतर्गत नाशिक येथे १९/०५/२०१० रोजी मुख्य माहिती आयुक्त, राज्य माहिती आयोग, महाराष्ट्र राज्य (डॉ.सुरेश जोशी) यांनी सुनावणी घेऊन अपील निकाली काढण्याचा आदेश दिला आहे. या सुनावणीमध्ये दिनांक २४/११/२००९ च्या ३ मूळ अर्जांवरील सुनावणी घेण्यात आली होती. हे तीन मूळ अर्ज उपविभागीय पोलीस अधिकारी निफाड, पोलीस निरीक्षक लासलगांव पोलीस स्टेशन लासलगांव, कार्यालय अधिक्षक अपर पोलीस अधिक्षक कार्यालय नाशिक यांना उद्देशून होते. या तीनही द्वितीय अपीलात माहिती मागणीचा विषय एकच असल्याने तिनही अपीलावर एकत्रित सुनावणी घेण्यात आली. त्या वेळी अपिलार्थी व उत्तरवादी उपस्थित होते. या आदेशाच्या विवेचनात असे नमूद केले आहे की, अपिलार्थींनी अर्जात नमूद केलेल्या अर्जाची चौकशी पूर्ण झाल्यानंतर सविस्तर संपूर्ण माहिती विनामूल्य पुरविण्यात येईल असे आश्वासन दिले आहे तरी तशी कार्यवाही करावी. या निर्णयाला अनुसरून चौकशी पूर्ण झाल्यानंतर उपविभागीय पोलीस अधिकारी, निफाड यांनी त्यांचे पत्र दिनांक १४/०८/२०१० नुसार अपिलार्थींना चौकशी अहवालाच्या प्रती पुरविल्या आहेत. या प्रकरणी असे दिसून येते की, अपिलार्थी यांनी त्यांचा मूळ अर्ज दिनांक २४/११/२००९ ला अनुसरून पुन्हा त्यांचा अर्ज दिनांक १९ मे २०१० नुसार आयोगाकडे द्वितीय अपील सादर केले आहे. त्यामुळे वास्तविक पाहता एकदा आयोगाचा निर्णय झालेला असल्याने पुन्हा सुनावणीची आवश्यकता नव्हती. अपर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामीण यांनी पुढे अशीही माहिती दिली की, अर्जदाराविरुद्ध लासलगांव पोलीस स्टेशन, पंचवटी पोलीस स्टेशन, विठ्ठलवाडी पोलीस स्टेशन येथे गुन्हे दाखल आहेत. अर्जदार यांची प्रवृत्ती गुन्हेगारी स्वरूपाची आहे. त्यामुळे पोलीसांवर दबाव टाकण्याच्या दृष्टीने त्यांचा प्रयत्न चालू असतो. तसेच अर्जदार हे संशयी व खोडसाळ वृत्तीचे आहेत.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे तसेच अपिलीय अधिकारी तथा अपर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामीण यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, अपिलार्थींनी मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली माहिती त्यांना विहित वेळेत पुरविण्यात आलेली आहे. तसेच आयोगाकडे दाखल केलेल्या कलम १९(३) खालील अपिलाच्या कारणामध्ये त्यांनी (अ) संशयास्पद बाब असे म्हणून जे नमूद केले आहे त्याचा अर्थ स्पष्ट होत नाही. तथापि त्यांनी एकूण ३ पत्राचा संदर्भ दिलेला आहेत. एकाच विषयावरची एकूण ३ प्रकरणे आज आयोगाकडे विचाराधीन आहेत. त्या ३ प्रकरणांबाबतच्या हया ३ नोटीसा आहेत असे प्रथम अपिलीय अधिकारी यांचे युक्तीवादावरून दिसून येते. तसेच अपिलाच्या कारणामध्ये (ब) अर्ज गहाळ करण्यात आल्याबाबत व अपिलाची दखल घेण्यात आली नसलेबाबत नमूद केले आहे. तथापि प्रथम सुनावणी दरम्यान असा अर्ज गहाळ झालेबाबत काहीही निदर्शनास आले नाही. तसेच ही बाब मूळ अर्जातील मागितलेल्या माहितीशी विसंगत आहे. तसेच प्रथम अपिलाची सुनावणी झाली आहे. अपिलार्थींना विहित वेळेत माहिती पुरविली गेली असल्याने कलम २० (१) व (२) नुसार शास्ती कारवाईचा प्रश्न उद्भवत नाही.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थींनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र. १६७/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

१०-०२-२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री अभंग रायभान शंकर, युनिट नं.४, प्लॉट नं.५०, नंदननगर, सुमती नगरजवळ, मु.पो.लासलगांव, ता.निफाड, जि.नाशिक.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा उपविभागीय पोलीस अधिकारी, निफाड विभाग, उपविभागीय पोलीस अधिकारी कार्यालय, निफाड यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा अपर पोलीस अधिक्षक, पोलीस अधिक्षक कार्यालय, नाशिक ग्रामिण, नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/१६९

निर्णय दिनांक १०-०२-२०११

- १ श्री अभंग रायभान शंकर : अपिलार्थी : अनुपस्थित
युनिट नं.४, प्लॉट नं.५०, नंदननगर, सुमती नगरजवळ,
मु.पो.लासलगांव, ता.निफाड, जि.नाशिक.

विरुध्द

- १ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
पोलीस उप अधिक्षक (मुख्यालय),
आडगांव, नाशिक (ग्रामीण), नाशिक.
- २ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
अपर पोलीस अधिक्षक, पोलीस अधिक्षक कार्यालय,
नाशिक ग्रामिण, नाशिक.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थींनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक १९/०५/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा मूळ अर्ज दिनांक २४/११/२००९ नुसार सहाय्यक जन माहिती अधिकारी तथा कार्यालय अधिक्षक, नाशिक ग्रामीण यांच्याकडून "मा.जिल्हाधिकारी, नाशिक यांना दि.२९/०८/२००९ च्या तक्रार अर्जाची प्रत निखील गुप्ता, जि. पो. अधिक्षक यांना जिल्हाधिकारी नाशिक यांचेमार्फत दिलेली प्रत तसेच डॉ.निखिल गुप्ता, जि. पो. अधिक्षक यांना दि. ३१/०८/२००९ रोजी दिलेल्या तक्रारी अर्जावर करण्यात आलेल्या कार्यवाही संदर्भातील माहिती" मागितली आहे. पोलीस अधिक्षक (मुख्या.) नाशिक यांच्या दिनांक २३/१२/२००९ चे पत्रातील उत्तराने समाधान न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक १८/०१/२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी तथा अपर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामिण यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी हजर नाहीत. अपिलार्थी यांनी त्यांचे पत्र दिनांक २४/०१/२०११ नुसार असे कळविले आहे की, ते आयोगाकडील सुनावणीस उपस्थित राहू इच्छित नाहीत. तथापि त्यांनी आयोगाकडे कलम १९(३) खाली केलेले द्वितीय अपील अर्जात नमूद केलेली अपिलाची कारणे हाच त्यांचा युक्तीवाद गृहीत धरून सुनावणी घेण्यात आली. आज सुनावणीच्या दिवशी पोलीस अधिक्षक (मुख्यालय), नाशिक ग्रामीण यांनी असा युक्तीवाद केला की, अपिलार्थींच्या दिनांक २४/११/२००९ चे अर्जाला अनुसरून त्यांचे पत्र दिनांक २३/१२/२००९ अन्वये उपलब्ध माहिती संबंधाने अपिलार्थींना कळविले होते. माहिती मिळण्याबाबतचा अर्ज त्यांच्या कार्यालयात दिनांक ३०/११/२००९ रोजी प्राप्त झाल्यानंतर माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ मधील कलम ७ नुसार २४ व्या दिवशी माहिती दिली आहे. सदर दिलेल्या माहितीमध्ये दिनांक २९/०८/२००९ रोजी केलेल्या तक्रारी अर्जात नमूद मुद्द्यांची चौकशी उपविभागीय पोलीस अधिकारी निफाड यांच्यामार्फत करण्यात आलेली असून चौकशी अहवालावर पुढील कार्यवाही करण्यात येत आहे असे कळविले आहे. तसेच दिनांक ३१/०८/२००९ रोजी दिलेल्या तक्रार अर्जावर उपविभागीय पोलीस अधिकारी, निफाड यांना चौकशी करून अहवाल सादर करणेबाबत कळविण्यात आले असल्याची माहिती अपिलार्थींस देण्यात आली आहे. प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा विद्यमान अपर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामीण यांनी असा युक्तीवाद केला की, अपिलार्थींच्या दिनांक १८/०१/२०१० रोजीच्या प्रथम अपील अर्जावर तत्कालिन पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामीण यांनी दिनांक १७/०४/२०१० रोजी सुनावणी घेऊन असा आदेश पारीत केला की, अपिलार्थी यांचा दिनांक २४/११/२००९ रोजीचा मूळ अर्ज दिनांक ३०/११/२००९ रोजी माहिती अधिकारी यांना प्राप्त झालेला होता. मागणी केलेल्या माहिती संबंधाने उपलब्ध माहिती कलम ७ नुसार अर्ज प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून २४ व्या दिवशी देण्यात आली आहे. तसेच या अपिलाच्या निर्णयास अनुसरून त्यांनी पुढे असाही युक्तीवाद केला की, अपिलार्थी यांनी अपिलाच्या कारणामध्ये तक्रार अर्ज गहाळ केल्याची तक्रार केली आहे. सदर मुद्दा माहिती अधिकारात मागणी केलेल्या मूळ अर्जाशी विसंगत आहे. चौकशीची कार्यवाही पूर्ण झाल्यानंतर चौकशीचा अहवाल अपिलार्थींनी दिनांक ०५/०१/२०१० रोजी कळविला आहे. त्यांनी पुढे असाही युक्तीवाद केला की, या विषयाबाबत अपिलार्थींचे ३ अर्ज होते. एक अर्ज सहाय्यक पोलीस निरीक्षक लासलगांव यांना उद्देशून, दुसरा अर्ज उपविभागीय पोलीस अधिकारी, निफाड यांना उद्देशून व तिसरा अर्ज उप पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामीण यांना

उद्देशून आहे. या तिनही अर्जाबाबत अपिलार्थीना सुनावणीस हजर राहण्यासाठी ३ स्वतंत्र नोटीसा पाठविण्यात आल्या होत्या, त्याबाबतचा उल्लेख त्यांनी "संशयास्पद बाब" असे नमूद करून द्वितीय अपिलात केला आहे.

प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा अपर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामीण यांनी पुढे असाही युक्तीवाद केला की, अपिलार्थींनी त्यांचा मूळ माहिती मागण्याचा अर्ज दिनांक २४/११/२००९ ला अनुसरून त्यांचा अर्ज दिनांक २७/०३/२०१० नुसार राज्य माहिती आयोगाकडे द्वितीय अपील सादर केले होते. सदर द्वितीय अपिलावर विशेष अपील निर्गत कार्यक्रमा अंतर्गत नाशिक येथे १९/०५/२०१० रोजी मुख्य माहिती आयुक्त, राज्य माहिती आयोग, महाराष्ट्र राज्य (डॉ.सुरेश जोशी) यांनी सुनावणी घेऊन अपील निकाली काढण्याचा आदेश दिला आहे. या सुनावणीमध्ये दिनांक २४/११/२००९ च्या ३ मूळ अर्जांवरील सुनावणी घेण्यात आली होती. हे तीन मूळ अर्ज उपविभागीय पोलीस अधिकारी निफाड, पोलीस निरीक्षक लासलगांव पोलीस स्टेशन लासलगांव, कार्यालय अधिक्षक अपर पोलीस अधिक्षक कार्यालय नाशिक यांना उद्देशून होते. या तीनही द्वितीय अपीलात माहिती मागणीचा विषय एकच असल्याने तिनही अपीलावर एकत्रित सुनावणी घेण्यात आली. त्या वेळी अपिलार्थी व उत्तरवादी उपस्थित होते. या आदेशाच्या विवेचनात असे नमूद केले आहे की, अपिलार्थींनी अर्जात नमूद केलेल्या अर्जाची चौकशी पूर्ण झाल्यानंतर सविस्तर संपूर्ण माहिती विनामूल्य पुरविण्यात येईल असे आश्वासन दिले आहे तरी तशी कार्यवाही करावी. या निर्णयाला अनुसरून चौकशी पूर्ण झाल्यानंतर उपविभागीय पोलीस अधिकारी, निफाड यांनी त्यांचे पत्र दिनांक १४/०८/२०१० नुसार अपिलार्थींना चौकशी अहवालाच्या प्रती पुरविल्या आहेत. या प्रकरणी असे दिसून येते की, अपिलार्थी यांनी त्यांचा मूळ अर्ज दिनांक २४/११/२००९ ला अनुसरून पुन्हा त्यांचा अर्ज दिनांक १९ मे २०१० नुसार आयोगाकडे द्वितीय अपील सादर केले आहे. त्यामुळे वास्तविक पाहता एकदा आयोगाचा निर्णय झालेला असल्याने पुन्हा सुनावणीची आवश्यकता नव्हती. अपर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामीण यांनी पुढे अशीही माहिती दिली की, अर्जदाराविरुद्ध लासलगांव पोलीस स्टेशन, पंचवटी पोलीस स्टेशन, विठ्ठलवाडी पोलीस स्टेशन येथे गुन्हे दाखल आहेत. अर्जदार यांची प्रवृत्ती गुन्हेगारी स्वरूपाची आहे. त्यामुळे पोलीसांवर दबाव टाकण्याच्या दृष्टीने त्यांचा प्रयत्न चालू असतो. तसेच अर्जदार हे संशयी व खोडसाळ वृत्तीचे आहेत.

आयोगास उपलब्ध करुन देण्यात आलेली कागदपत्रे, जन माहिती अधिकारी आणि प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा अपर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामीण यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, अपिलार्थींनी मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली माहिती त्यांना विहित वेळेत पुरविण्यात आलेली आहे. आयोगाकडे दाखल केलेल्या द्वितीय अपील अर्जामध्ये त्यांनी "म्हणजेच संशयास्पद बाब" असे म्हणून जे नमूद केले आहे त्याचा अर्थ स्पष्ट होत नाही. त्यांनी एकूण ३ पत्रांचा संदर्भ दिला आहे. या विषयावरील तिन्ही प्रकरणांबाबतच्या सुनावणीस हजर राहण्याच्या हया तीन नोटीसा आहेत असे प्रथम अपील अधिकारी यांच्या युक्तीवादावरुन दिसून येते. तसेच अपिलार्थींच्या दिनांक ३१/०८/२००९ चा तक्रार अर्ज गहाळ करण्यात आल्या बाबतचे म्हणणे मान्य करता येत नाही. कारण या अर्जावर चौकशी चालू असल्याचे व चौकशी पूर्ण झाल्यानंतर तो अहवाल पाठविण्यात आल्याचे वरील युक्तीवादावरुन स्पष्ट होत आहे. अपिलार्थींना विहित वेळेत माहिती पुरविण्यात आली असल्याने अधिनियमाच्या कलम २०(१) व (२) अन्वये कार्यवाही होण्याची अपिलार्थींची विनंती मान्य करता येत नाही.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थींनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र. १६९/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

१०-०२-२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री अभंग रायभान शंकर, युनिट नं.४, प्लॉट नं.५०, नंदननगर, सुमती नगरजवळ, मु.पो.लासलगांव, ता.निफाड, जि.नाशिक.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा पोलीस उप अधिक्षक (मुख्यालय), आडगांव, नाशिक (ग्रामीण), नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा अपर पोलीस अधिक्षक, पोलीस अधिक्षक कार्यालय, नाशिक ग्रामिण, नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/१७२/२०१०
दिनांक १०-०२-२०११

१ श्री.रायभान शंकर अभंग, : अपिलार्थी : अनुपस्थित
युनिट नं.४, प्लॉट नं.५०, नंदनगर,
सुमतीनगर जवळ, मु.पो.लासलगांव,
ता.निफाड, जि.नाशिक-४२२३०६

विरुध्द

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : प्रतिनिधी
उप विभागीय पोलीस अधिकारी, उपस्थित
निफाड उपविभाग, निफाड, जि.नाशिक.

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
अप्पर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामिण,
नाशिक, जि.नाशिक.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक १९/०५/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक २-३-२०१० नुसार सहाय्यक माहिती अधिकारी तथा सहाय्यक पोलीस निरिक्षक, लासलगाव पोलीस स्टेशन यांचेकडून “लासलगाव पो.स्टे.मधील दि.२८.८.२००९ ते दि.१३.२.२०१० या कालावधीत कार्यरत असलेले, अधिकारी व कर्मचारी यांची सेवापुस्तिकेत पहिल्या पानावर नोंद असलेली संपूर्ण माहिती (नाव, पद, पत्ता, धर्म, जात इ.) तसेच वरिल दि.२८.८.२००९ व दि.१६.२.२०१० रोजी सायं.कामावर उपस्थित असलेले कर्मचारी व अधिकारी यांची (यादी) संदर्भातील माहिती” माहिती मागितली आहे. सहाय्यक पोलीस निरिक्षक, लासलगाव पोलीस स्टेशन, ता.निफाड यांनी उप विभागीय पोलीस अधिकारी, निफाड उपविभाग, निफाड तथा जन माहिती अधिकारी यांना असे कळविले की, अर्जदार यांचा माहितीचा अधिकार अधिनियमांतर्गत माहिती मिळणेबाबतचा अर्ज लासलगाव पोलीस स्टेशनला दिनांक ३/३/२०१० रोजी प्राप्त झाला व

त्याची माहिती व त्यांनी उप विभागीय पोलीस अधिकारी, निफाड उपविभाग, निफाड यांना कळविली. जन माहिती अधिकारी तथा उप विभागीय पोलीस अधिकारी, निफाड उपविभाग, निफाड यांनी त्यांचे पत्र दि.१३/३/२०१० नुसार अपिलार्थीना लासलगाव पोलीस स्टेशन यांचेकडून प्राप्त झालेली माहिती पाठविली. या उत्तराने समाधान न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक ३/४/२०१० नुसार प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा अप्पर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामिण यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले. प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा अप्पर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामिण यांनी या प्रकरणी दिनांक ३०/४/२०१० रोजी सुनावणी घेतली परंतू अपिलार्थी हे सुनावणीकामी उपस्थित झाले परंतू त्यांनी त्यांचे निवेदन फॉर्म मध्ये नोंदवून अपिलीय अधिकारी यांनी निर्णय द्यावा असे सांगून निघून गेले. अपिलीय अधिकारी तथा अप्पर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामिण यांनी अपीलाची सुनावणी घेऊन त्यांचे आदेश दिले की, अपिलार्थी यांचा दि.५/२/२०१० चा मूळ अर्ज दि.८/२/२०१० रोजी जन माहिती अधिकारी तथा उप विभागीय पोलीस अधिकारी, निफाड उपविभाग, निफाड यांना प्राप्त झाला. उपलब्ध माहिती कलम ७(१) नुसार मुदतीत देण्यात आली आणि अपील अमान्य करण्यात आले. या अपिलाच्या विवेचनात असे नमूद केले आहे की, सेवा पुस्तिकेत असलेली माहिती पोलीस स्टेशनला नसते परंतु दि.२८/८/२००९ रोजी पोलीस स्टेशनला सांयकाळी हजर असलेल्या अधिकारी व कर्मचारी यांची नावे दिली आहेत, अशी माहिती दिली आहे. त्यात असेही नमूद केले आहे की, पोलीस अधिकारी यांचेसाठी सेवा पुस्तिका व पोलीस कर्मचारी यांचेसाठी सेवा पुस्तक न ठेवता सेवापट ठेवण्यात येतो. सेवा पुस्तिका व सेवा पट हे पोलीस स्टेशनला उपलब्ध नसते. जी माहिती पोलीस स्टेशनला उपलब्ध नाही ती गोपनियतेच्या नावाखली दडवून ठेवण्याचा प्रश्न निर्माण होत नाही.

आज सुनावणीचे दिवशी प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा अप्पर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामिण यांनी असा युक्तीवाद केला की, अपिलार्थीना विहित वेळेत माहिती पुरविली आहे. तसेच पोलीस स्टेशनला जी माहिती उपलब्ध असते ती दिलेली आहे. त्यामध्ये गोपनियतेच्या नावाखाली सत्य माहिती दडवून ठेवलेली नाही. अपिलार्थीना सुनावणीसाठी बोलावूनही अपिलीय अधिकारी सुनावणीसाठी उपस्थित राहिले नाही, असे जे अपीलाचे कारण अपिलार्थी नमूद केले आहे त्याबाबत खुलासा प्रथम अपिलीय अधिकारी यांचे आदेशाच्या विवेचनात आलेला आहे तसेच माहिती विहित वेळेत पुरविली असल्याने कलम २०(१) व (२) नुसार कारवाई न होण्याची विनंती आहे. तसेच अपिलार्थीना माहिती अधिकार अधिनियमातील तरतूदीनुसार विहित वेळेत माहिती देण्यात आली असून माहिती देण्यास टाळाटाळ केलेली नाही. आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी उपस्थित नसल्याने त्यांचे म्हणणे समजून घेता आले नाही. तथापि आयोगाकडे दाखल केलेल्या कलम

१९(३) खालील त्यांनी नमूद केलेल्या अपिलांच्या कारणाबाबत वरील विवेचनावरून लिहिण्यात आले आहे. तसेच अपील सुनावणीच्या निर्णयावरून असे दिसून येते की, प्रथम अपिलीय अधिकारी सुनावणीसाठी उपस्थित होते तथापि ते उशिरा आले होते. अपिलार्थींनी त्यांचे अपिल अर्जाची कारणे अशी नमूद केली आहेत की, 'माहितीचा अधिकार -२००५ या कायद्याचा पोरखेळ करून अवमान करणे म्हणून अपील'. अशा प्रकारे अपिलार्थी यांनी अशासकीय व असांविधानिक शब्दप्रयोग अपीलामध्ये केलेला आहे. तसेच माहिती वेळेत पुरविण्यात आलेली असल्याने संबंधीत अधिकारी यांचेवर कलम २०(१) व (२) अन्वये कारवाईची विनंती मान्य करता येत नाही.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थींनी आयोगाकडे दाखल केलेले विचाराधीन अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्रमांक १७२/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

१०-०२-२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री.रायभान शंकर अभंग, युनिट नं.४, प्लॉट नं.५०, नंदनगर, सुमतीनगर जवळ, मु.पो.लासलगांव, ता.निफाड, जि.नाशिक-४२२३०६
- २ जन माहिती अधिकारी तथा उप विभागीय पोलीस अधिकारी, निफाड उप विभाग, ता.निफाड, जि.नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा अप्पर पोलीस अधिक्षक, नाशिक ग्रामिण, मु.पो.आडगाव, ता.जि.नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/१७१
दिनांक १०-०२-२०११

- १ श्री.अभंग रायभान शंकर, अपिलार्थी: अनुपस्थित
युनिट नं.४, प्लॉट नं.५०, नंदनगर,
सुमतीनगर जवळ, मु.पो. लासलगाव,
ता.निफाड, जि.नाशिक-४२२ ३०६.

विरुध्द

- १ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
पोलीस उपअधिक्षक (मुख्यालय),
पोलीस अधिक्षक कार्यालय, ग्रामिण विभाग, नाशिक.
- २ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
अपर पोलीस अधिक्षक (मुख्यालय),
पोलीस अधिक्षक कार्यालय, ग्रामिण विभाग, नाशिक.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थींनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक १९/०५/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दि.०५/०२/२०१० नुसार जन माहिती अधिकारी तथा पोलीस उपअधिक्षक (मुख्यालय), पोलीस अधिक्षक कार्यालय, ग्रामिण विभाग, नाशिक यांचेकडे पुढीलप्रमाणे माहिती मागितली आहे. दि.२८/०८/२००९ रोजी घडलेल्या घटनेसंदर्भात त्यांचे पोलिस अधिक्षक कार्यालय, ग्रामीण विभागास दि.२९/०८/२००९ ते अर्ज करेपर्यंत केलेल्या पत्रव्यवहाराचा तपशील त्यांनी पाठीमागे जोडलेल्या नमूना १ प्रमाणे त्यांच्या कार्यालयातील आवक क्रमांक व दिनांकासह तपशीलावर माहिती मागितलेली आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या कागदपत्रांवरून असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा पोलीस उपअधिक्षक (मुख्यालय), पोलीस अधिक्षक कार्यालय, ग्रामिण विभाग, नाशिक यांनी त्यांचे पत्र दि.२४/०२/२०१० नुसार अपिलार्थी यांना असे कळविले की, त्यांचा दि.०५/०२/२०१० चा अर्ज कार्यालयास दि.०८/०२/२०१० रोजी प्राप्त झाला आहे व मागणी केलेल्या

माहितीपोटी रु.१६४/- चा भरणा करावा. शुल्क भरणा केल्यानंतर माहिती पुरवण्यात येईल. अपिलार्थी यांनी रकमेचा भरणा केल्यानंतर माहिती अधिकारी तथा पोलीस उपअधिक्षक (मुख्यालय), यांनी त्यांचे पत्र दि.०६/०३/२०१० नुसार अपिलार्थी यांना रजिस्टर पोस्टाने माहिती पुरविली (एकूण ३१ पृष्ठे).

या उत्तराने समाधान न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि.०१/०४/२०१० नुसार प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा अपर पोलीस अधिक्षक (मुख्यालय), पोलीस अधिक्षक कार्यालय, ग्रामिण विभाग, नाशिक यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले. अपिलीय अधिकारी तथा अपर पोलीस अधिक्षक (मुख्यालय), पोलीस अधिक्षक कार्यालय, ग्रामिण विभाग, नाशिक यांनी या प्रकरणी दि.३०/०४/२०१० रोजी सुनावणी घेऊन असा आदेश पारीत केला की, अपिलार्थी यांचा दि.०५/०२/२०१० चा मूळ अर्ज दि.०८/०२/२०१० रोजी जन माहिती अधिकारी तथा पोलीस उपअधिक्षक (मुख्यालय) यांना प्राप्त झाला होता व उपलब्ध माहिती कलम ७(३)(क) नुसार मुदतीत देण्यात आलेली आहे आणि अपील अमान्य केले.

अपिलार्थींनी प्रथम अपील अर्जात नमूद केलेल्या अपिलांच्या कारणांच्या अनुषंगाने या निर्णयाच्या विवेचनात असे नमूद केले आहे की, या प्रकरणी सुनावणीसाठी दि.२९/०४/२०१० रोजीची तारीख देण्यात आली होती. परंतु, गृहमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचा दौरा कार्यक्रम असल्यामुळे बंदोबस्तात व्यस्त असल्यामुळे सुनावणी दि.३०/०४/२०१० रोजी ठेवण्यात आली. दि.३०/०४/२०१० रोजी अपिलार्थी हे सुनावणी कामी उपस्थित झाले होते. त्यांनी त्यांचे निवेदन फॉर्ममध्ये नोंदवून अपिलीय अधिकारी यांनी निर्णय द्यावा असे सांगून निघून गेले. जन माहिती अधिकारी यांनी माहितीचा अधिकार २००५ मधील कलम ७(३)(क) नुसार मुदतीत म्हणजे अर्ज प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून १७व्या दिवशी शुल्क भरण्याबाबत सूचनापत्र दिले व माहितीचे शुल्क दि.०६/०३/२०१० रोजी प्राप्त झाल्याने दि.१०/०३/२०१० रोजी म्हणजे २२व्या दिवशी माहिती दिलेली आहे. मागणी केलेली माहिती ज्या नोंदवहीत उपलब्ध होती त्या नोंदवहीच्या छायांकित प्रती देण्यात आलेल्या आहेत. मागणी केलेली माहिती देण्यात आलेली असल्यामुळे ती गहाळ/नष्ट केलेली नसून पुरवण्यात आलेली दिसून येत आहे. माहिती मधील छोटे पृष्ठ ५ असल्याने रु.२/- प्रमाणे व मोठे पृष्ठ २६ यास रु.४/- प्रमाणे व टपाल खर्च पाहता केलेल्या शुल्काची आकारणी योग्य आहे.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी हजर नाहीत. अपिलार्थी यांनी त्यांचे पत्र दिनांक २४/०१/२०११ नुसार असे कळविले आहे की, ते आयोगाकडील सुनावणीस उपस्थित राहू इच्छित

नाहीत. तथापि त्यांनी आयोगाकडे कलम १९(३) खाली केलेले अपील अर्जातील अपिलाचे कारण हाच त्यांचा युक्तीवाद गृहीत धरून सुनावणी घेण्यात आली. आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा पोलीस उपअधिक्षक (मुख्यालय), ग्रामीण विभाग, नाशिक यानी असा युक्तीवाद केला की, अधिनियमाच्या कलम ७च्या पोटकलम १ प्रमाणे अपिलार्थी यांना विहित वेळेत माहिती पुरवलेली आहे. तसेच माहितीच्या पृष्ठांची संख्या पाहता वाजवी शुल्क आकारले आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, प्रथम अपिलीय अधिकारी यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, अपिलार्थींनी आयोगाकडे दाखल केलेल्या कलम १९(३) खालील अपिलीय कारणे मान्य होण्यासारखी नाहीत. अधिनियमाच्या कलम ७(१) नुसार विहित केलेल्या मुदतीत अपिलार्थींना माहिती देण्यात आलेली आहे. अपिलार्थींनी मागणी केल्याप्रमाणे त्यांनी बनवून दिलेल्या नमून्यात माहिती देणे अधिनियमानुसार बंधनकारक नाही. उपलब्ध माहिती पुरवण्यात आलेली आहे. वाजवी शुल्क आकारले असल्याने शुल्क परत करण्याची मागणी मान्य करण्यात येत नाही. तसेच कलम २०(१)(२) अन्वये कारवाई करण्याची विनंती मान्य करण्यात येत नाही.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थींनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्रमांक १७१/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

१०-०२-२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री.अभंग रायभान शंकर, युनिट नं.४, प्लॉट नं.५०, नंदनगर, सुमतीनगर जवळ, मु.पो. लासलगाव, ता.निफाड, जि.नाशिक-४२२ ३०६.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा पोलीस उपअधिक्षक (मुख्यालय), पोलीस अधिक्षक कार्यालय, ग्रामीण विभाग, नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा अपर पोलीस अधिक्षक (मुख्यालय), पोलीस अधिक्षक कार्यालय, ग्रामीण विभाग, नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/१७४
दिनांक १०-०२-२०११

१ श्री.देशमुख मोईन अब्दुल लतीफ, अपिलार्थी: उपस्थित
घर क्र.१०/८, गजानन हौसिंग सोसायटी
(जुना मुकुंदनगर), औरंगाबादरोड,
अहमदनगर.

विरुध्द

१ जन माहिती अधिकारी तथा प्रतिवादी : उपस्थित
वरिष्ठ अधिकारी (प्र.व्य.)
महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, उद्योग सारथी,
महाकाली रोड, अंधेरी (पूर्व), मुंबई - ४०० ०९३.

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
आस्थापना अधिकारी,
महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, उद्योग सारथी,
महाकाली रोड, अंधेरी (पूर्व), मुंबई - ४०० ०९३.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक
२०/०५/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) नुसार त्यांचा
अर्ज दि.१७/०२/२०१० नुसार जन माहिती अधिकारी तथा मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र
औद्योगिक विकास महामंडळ, अंधेरी, मुंबई यांचेकडून, राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ, औरंगाबाद
यांच्या सीआर-१५८ चे निर्णयात यथायोग्य शिस्तभंग विषयक कारवाई करण्याचे दिलेल्या
आदेशाबाबतच्या कार्यवाहीची माहिती, भूमापक श्री. एस.एस. पटवा यांच्या विरोधात दाखल
केलेल्या त्यांच्या तक्रार अर्जावरील कार्यवाहीची माहिती, औद्योगिक क्षेत्रातील एम-२४ हे भुखंड
कोणाच्या नावावर आहेत त्याचा पुरावा अशी माहिती मागितलेली आहे.

जन माहिती अधिकारी तथा प्रशासकीय अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ,
अंधेरी, मुंबई यांनी त्यांचे पत्र दि.१९/०३/२०१० नुसार अपिलार्थींच्या मुद्दा क्र.१ व २ बाबत असे

कळवले की, माहिती गोपनीय स्वरूपाची असल्यामुळे उपलब्ध करून देता येणार नाही व मुद्दा क्र.३ ही माहिती महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाच्या क्षेत्रिय व्यवस्थापक कार्यालय, अहमदनगर यांच्या कार्यालयाशी संबंधित असल्यामुळे त्या कार्यालयाशी संपर्क साधण्यात यावा. या पत्राची एक प्रत क्षेत्र व्यवस्थापक, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, अहमदनगर यांना देऊन ती माहिती अर्जदारास देण्याबाबत विनंती करण्यात आली.

या उत्तराने समाधान न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि.०६/०३/२०१० नुसार प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, अंधेरी, मुंबई यांच्याकडे त्यांचा अर्ज दि.१६/०३/२०१० नुसार प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा वरीष्ठ अधिकारी (प्र.व्य.) व आस्थापना अधिकारी यांनी असा युक्तीवाद केला की, मुद्दा क्र.३ त्यांचेशी संबंधित नाही तसेच मुद्दा क्र.१ व २ बाबतच्या चौकशीची सद्यस्थिती त्यांनी आज आणली असून माहिती समक्ष देण्याची त्यांची तयारी आहे. अपिलीय अधिकारी यांनी प्रथम अपील अर्जाचा त्यांच्या कार्यालयात शोध घेतला असता तो अर्ज मिळाल्याचे दिसून येत नाही. अपिलार्थी यांनी आज सुनावणीच्या दिवशी असा युक्तीवाद केला की, त्यांना माहिती उपलब्ध करून दिली नाही. या माहितीमध्ये गोपनीय असे काही नाही. त्यामुळे माहिती देणे गरजेचे होते तसेच प्रथम अपिलाचा अर्ज त्यांनी रजिस्टर पोस्टाने दि.१६/०३/२०१० रोजी पाठवला असून तो दि.१८/०३/२०१० रोजी संबंधित कार्यालयात प्राप्त झाल्याची रजिस्टर पोस्टाची झेरॉक्स प्रत दाखल केली. अपिलार्थी यांनी पुढे असा युक्तीवाद केला की, अपिलाची सुनावणी होऊन आदेश प्राप्त झाला नाही. तसेच जन माहिती अधिकारी यांनी चुकीची माहिती दिली व अधिनियमातील चुकीच्या कलमांचा त्यांच्या पत्रात उल्लेख केला त्यामुळे त्यांचेवर दंड लावावा. प्रथम अपिलीय अधिकारी हे अपिलावरील आदेश दाखवू शकले नाहीत. विद्यमान क्षेत्र व्यवस्थापक अहमदनगर यांनी सुनावणीच्या दिवशी मुद्दा क्र.३ बाबतचे जन माहिती अधिकारी यांचे दि.१९.३.२०१० चे पत्र त्यांना मिळाल्याचे दिसून येत नाही असे सांगितले.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, अपिलार्थी व उत्तरवादी यांचे युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, तत्कालीन अपिलीय अधिकारी तथा महाव्यवस्थापक (मनुष्यबळ विकास) (श्री.राजेंद्र क्षीरसागर) यांनी प्रथम अपिलाची सुनावणी न घेऊन, तसेच आदेश निर्गमित न करून अधिनियमातील कलम १९(१)चे उल्लंघन केले आहे. त्यामुळे त्यांचेवर यथायोग्य

प्रशासकीय कारवाई करण्याची शिफारस मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, अंधेरी, मुंबई यांचेकडे करण्यात येत आहे. त्यासाठी या आदेशाची एक प्रत मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, अंधेरी, मुंबई यांना देण्यात यावी.

जन माहिती अधिकारी तथा वरीष्ठ अधिकारी (प्र.व्य.) यांना असे आदेशित करण्यात येते की, मुद्दा क्र.१ ची चौकशीची सद्यस्थिती तसेच मुद्दा क्र.२ ची माहिती अपिलार्थी यांना आज रोजी समक्ष द्यावी. अपिलार्थी यांनी समक्ष माहिती स्वीकारण्याची तयारी दर्शवली.

जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालीन प्रशासकीय अधिकारी (श्री.अशोक अणेकर), यांनी अपिलार्थी यांच्या मूळ अर्जाचे प्रथम उत्तर देतांना त्यामध्ये चुकीची माहिती नमूद केली. त्यामुळे त्यांनी अधिनियमातील कलम ७(१) चे उल्लंघन केले आहे. त्यामुळे त्यांचेवर अधिनियमातील कलम २०(१) नुसार रु.५,०००/-ची शास्ती का लादण्यात येऊ नये? या बाबतचा खुलासा आयोगाकडे हे आदेश प्राप्त होताच ३० दिवसात थेट सादर करावा. ३० दिवसात खुलासा प्राप्त न झाल्यास जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालीन प्रशासकीय अधिकारी यांचे काहीही म्हणणे नाही असे गृहित धरून शास्तीचे आदेश कायम करण्यात येतील. तसेच तत्कालीन जन माहिती अधिकारी यांनी मुद्दा क्र.३ बाबत माहिती देण्यासाठी क्षेत्रीय व्यवस्थापक, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, अहमदनगर यांना पाठविलेल्या पत्राची पोच ते दाखवू शकले नाही. जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालीन प्रशासकीय अधिकारी यांची याबाबतीत कर्तव्यातील शिथिलता दिसून येते. यासाठीही मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, अंधेरी, मुंबई यांनी त्यांचेवर यथायोग्य कारवाई करावी अशी शिफारस करण्यात येते.

आज सुनावणीच्या दिवशी क्षेत्रीय व्यवस्थापक, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ यांनी असा खुलासा केला की, मुद्दा क्र.३ बाबत म्हणजे भुखंड क्र. एम-२४ बाबत अपिलार्थी यांना त्यांनी केलेल्या इतर अर्जांना अनुसरून वेळोवेळी माहिती पुरवण्यात आली आहे. विद्यमान क्षेत्रीय व्यवस्थापक, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, अहमदनगर यांचेकडे मुद्दा क्र.३ बाबत माहिती हवी असल्यास अपिलार्थी हे स्वतंत्रपणे अर्ज दाखल करू शकतात. जन माहिती अधिकारी यांनी अपिलार्थी यांना दुसऱ्या एका प्रकरणी भुखंड क्र.एम-२४ बाबत तसेच भुमापक श्री.एस.एस.पटवा यांचेबाबत मागितलेली माहिती मिळाली असल्याचे त्यांचे पत्र दि.०३/११/२००९ नुसार लिहून दिलेल्या पत्राची प्रत दाखल केली.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील अंशतः मान्य करण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्रमांक १७४/२०१० अंशतः मान्य करण्यात येत आहे.
२. जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालीन प्रशासकीय अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, अंधेरी, मुंबई यांनी अपिलार्थीना चुकीची माहिती देऊन अधिनियमातील तरतूदींचे उल्लंघन केल्यामुळे त्यांचेवर अधिनियमातील कलम २०(१) नुसार रु.५,०००/- ची शास्ती का लादण्यात येऊ नये याबाबतचा खुलासा त्यांनी आयोगाकडे हे आदेश प्राप्त होताच ३० दिवसात करावा. विहित मुदतीत खुलासा प्राप्त न झाल्यास शास्तीचे आदेश कायम करण्यात येईल.

नाशिक

दिनांक

१०-०२-२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री.देशमुख मोईन अब्दुल लतीफ, घर क्र.१०/८, गजानन हौसिंग सोसायटी, (जुना मुकुंदनगर), औरंगाबादरोड, अहमदनगर.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा वरिष्ठ अधिकारी (प्र.व्य.), महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, उद्योग सारथी, महाकाली रोड, अंधेरी (पूर्व), मुंबई - ४०० ०९३ यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा आस्थापना अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, उद्योग सारथी, महाकाली रोड, अंधेरी (पूर्व), मुंबई - ४०० ०९३ यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, उद्योग सारथी, महाकाली रोड, अंधेरी (पूर्व), मुंबई - ४०० ०९३ यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ५ निर्णय नस्ती.